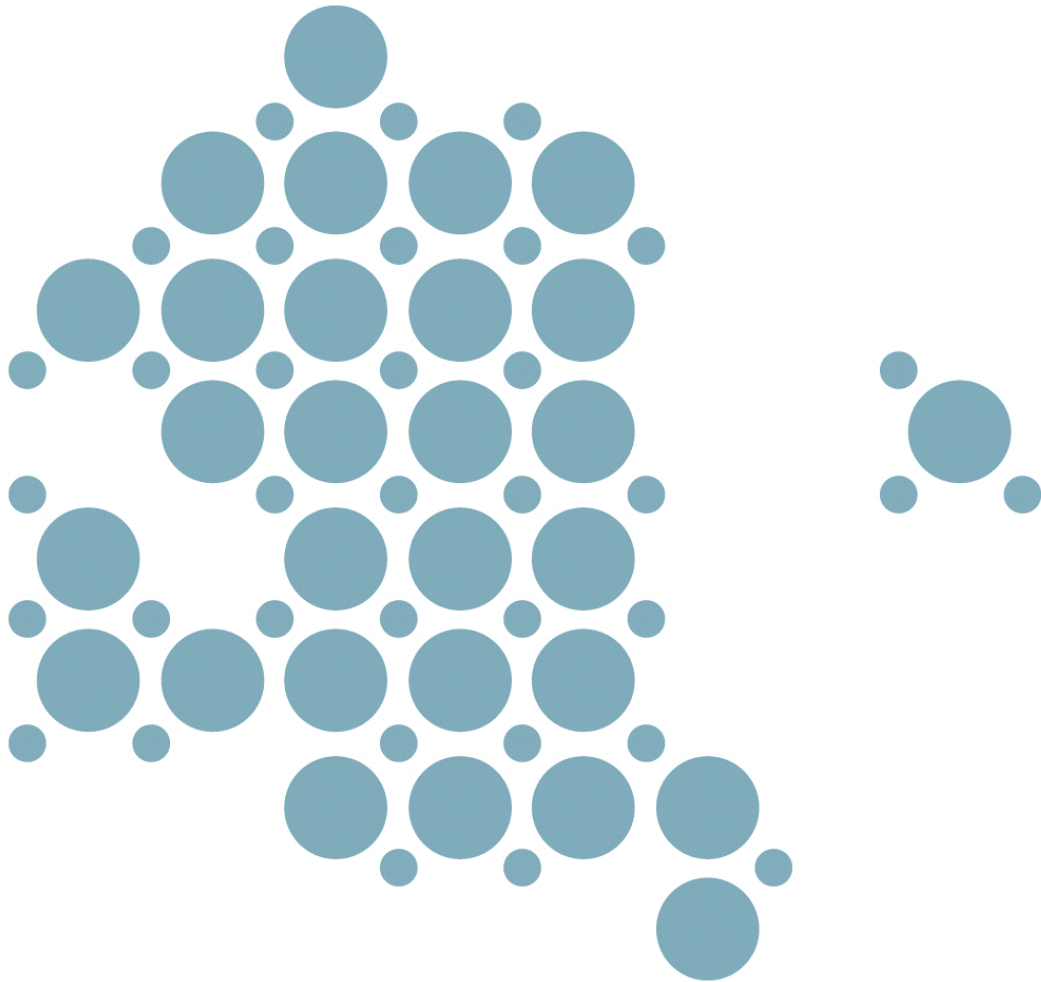

Bilag 2 til Rammeaftale 2023- 2024: Udviklingsdel

Kommuner i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	0
2. Tilbud omfattet af Rammeaftale 2023-2024.....	1
2.1 Kriterier for højt specialiserede tilbud omfattet af Rammeaftalen	2
2.2 Højt og mest specialiserede tilbud på børne og -ungeområdet i Rammeaftale 2023-2024.....	3
2.3 Højt specialiserede tilbud på voksenområdet i Rammeaftalen 2023-2024	5
3. De mest specialiserede tilbud i Rammeaftalen 2023-2024.....	11
3.1 De mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet i Rammeaftalen 2023-2024	12
3.2 De mest specialiserede tilbud på voksenområdet i Rammeaftalen 2023-2024	15
4. Udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper fordelt på målgrupper.....	19
4.1 Udvikling i kapacitet og belægning i målgrupper på det højt og mest specialiserede børne- og ungeområde	19
4.2 Udvikling i kapacitet og belægning i målgrupper på det højt og mest specialiserede voksenområde .	22
5. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afelinger.....	29

1. Indledning

Rammeaftalens udviklingsdel giver et samlet overblik over de højt specialiserede tilbud, der ligger i hovedstadsregionen, samt kommunalbestyrelsernes og KKR Hovedstadens overvejelser over behov for tilbud og sammenhæng mellem tilbuddene i hovedstadsregionen. Formålet med Rammeaftalen er bl.a. at fastsætte, hvilke udviklingstendenser kommunerne i hovedstadsregionen og Region Hovedstaden oplever i forhold til tilbudstyper, målgrupper m.v. på det højt specialiserede socialområde og specialundervisningsområde.

Med Rammeaftale 2023-2024 har KKR Hovedstaden udpeget *kvalitet* som fokus. Arbejdet med *kvalitet* konkretiseres i to tematiske fokusområder, som videreføres fra Rammeaftalen 2021-2022:

- *Udvikling af en relevant og aktuel tilbudsvifte*
- *Kommunale indsatser til borgere med psykiske lidelser*

I forhold til det tematiske fokusområde *Udvikling af en relevant og aktuel tilbudsvifte* har KKR Hovedstaden arbejdet med målgruppen *voksne med autismespektrumforstyrrelser kombineret med selvskadende adfærd, afvigende seksuel adfærd, udadreagerende adfærd e.l.*. Dette arbejde fortsættes i Rammeaftale 2023-2024 med henblik på at etablere flere pladser på relevante tilbud til borgere i målgruppen, så kommunerne i hovedstadsregionen samlet set har de tilbud, som lever op til kommunernes behov.

Arbejdet med den fælles økonomimodel indgår nu som en fast del af Rammeaftalen og udvides til at omhandle oprettelse af helt nye tilbud også til den lettere del af autissemålgruppen. Som en del af arbejdet vil der derudover blive udarbejdet en afdækning af tilbudsviften 2022, som en opfølgning på *Afdækning af tilbudsvifte på det specialiserede socialområde 2019*, som bl.a. viste en stor mangel på pladser til borgere med autismespektrumforstyrrelser. Den nye afdækning skal bl.a. undersøge udvikling i målgrupper, støttebehov, behov for pladser mv. Dette er for at sikre, at der er grundlag for en løbende vurdering af kapacitet og regulering ift. pladser og tilbud i hovedstadsregionen.

Det overordnede mål med det tematiske fokusområde om *Kommunale indsatser til borgere med psykiske lidelser* er fortsat at sikre et fælleskommunalt fokus på kvalitet i socialpsykiatrien. Der er udpeget tre temaer for det videre arbejde med fokusområdet:

- De tidligt forebyggende indsatser i kommunerne for borgere med psykiske lidelser. Der er fx behov for indsatser, når borger står i en akut opstået situation, hvor der er behov for forebyggende og/eller akut støtte i kommunalt og/eller regionalt regi.
- Sektorovergange efter indlæggelse i behandlingspsykiatrien, hvorefter borger udskrives og skal modtage servicelovsindsatser i kommunerne. Der kan opstå situationer, hvor der er behov for afklaring af borgers behov efter indlæggelse.
- Faglige kompetencer i de socialpsykiatriske tilbud i kommunerne. En stor del af de borgere der modtager støtte i de socialpsykiatriske tilbud får mere og mere komplekse udfordringer, fx har flere borgere i dag både behov for pædagogiske og sundhedsfaglige indsatser.

De tre udpegede temaer skal være med til at øge borgerens oplevelse af sammenhæng mellem at være indlagt på psykiatrisk i behandlingspsykiatrien i regionalt regi og modtage støtte gennem servicelovsindsatser i kommunerne. Der vil desuden fortsat være fokus på, hvor fælleskommunale løsninger kan være med til at sikre, at oplevelsen af sammenhæng for borgerne øges.

Det er herudover forventningen, at evalueringen af det specialiserede socialområde (2022) skal danne grundlag for en national specialeplanlægning, som skal sikre højere grad af specialisering og kvalitet. Der kan være behov for at tage hensyn til specialeplanlægningen i rammeaftalesamarbejdet. Specialeplanlægningen skal sikre en

højere grad af specialisering på det specialiserede socialområde, og være med til at sikre, at der etableres en fælles forståelse af, hvad der karakteriserer højt specialiserede behov og indsatser på det specialiserede socialområde. Derudover medvirke til, at der skabes et overblik over, hvilke specialfunktioner der er relevante, og hvilke leverandører der kan levere.

Fokus på kvalitet og udvikling af vores fælles tilbudsvifte vil dermed præge det udviklingsarbejde, som bliver sat i værk i Rammeaftaleregi over de kommende to år.

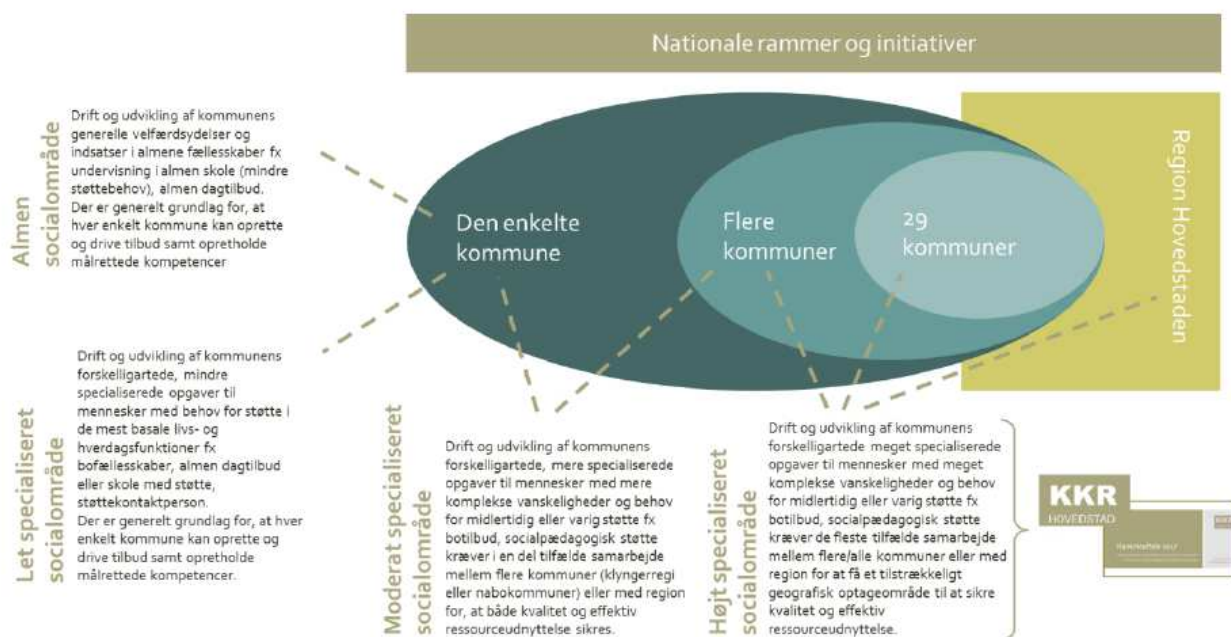
Socialtilsyn Hovedstaden, Børnehus Hovedstaden samt brugerorganisationerne Danske Handicaporganisationer og Skole og Forældre har været inddraget i processen vedrørende Rammeaftale 2023-2024 gennem møder. Derudover er der i juni 2022 afholdt et virtuelt infomøde for socialudvalgsformænd og socialdirektører om retning og rammer for Rammeaftale 2023-2024.

2. Tilbud omfattet af Rammeaftale 2023-2024

Definitionen af tilbud der er omfattet i Rammeaftalen 2023-2024 tager udgangspunkt i seks kriterier. Disse kriterier beror på særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som tilbud omfattet af Udviklingsdelen i Rammeaftalen skal imødekomme.

Udviklingsdelen har det primære fokus på højt specialiserede sociale- og specialundervisningsindsatser til borgere med de mest komplekse og særlige behov. Ligeledes er fokus på indsatser, som anvendes af mange kommuner, og som kræver et stort befolkningsgrundlag, for at kunne drives rentabelt og med høj faglighed. Det er dog som udgangspunkt det faglige og økonomiske koordinationsbehov, der er afgørende for, om et tilbud er omfattet af Udviklingsdelen.

Til trods for, at de selvejende institutioner ikke længere er en del af Rammeaftalen, er de inkluderet i opgørelser over kapacitet og belægning. Udviklingsdelen rummer også højt specialiserede enheder, som organisatorisk drives sammen med mindre specialiserede tilbud. Desuden er alle regionsdrevne tilbud inkluderet i Udviklingsdelen, jf. bekendtgørelsen.

Rammen af tilbud omfattet af Udviklingsdelen i Rammeaftalen.

Siden Rammeaftale 2014 har kommunerne og Region Hovedstaden defineret en delmængde af de højt specialiserede tilbud, der er omfattet af Udviklingsdelen, som værende de mest specialiserede tilbud inden for det specialiserede socialområde. Formålet hermed er at give tilbuddene en særlig tværkommunal opmærksomhed og sikre, at de mest specialiserede kompetencer i disse tilbud bevares og udvikles.

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige behov og karakteristika hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et tilbud skal kunne opfylde minimum fem af disse kriterier, førend tilbuddet kan defineres som værende mest specialiseret. Kriterierne udfoldes i afsnit 3.

Der er defineret en række procedurer og tiltag omkring løbende revurderinger af de mest specialiserede tilbud, der blandt andet imødekommer nogle opmærksomhedspunkter og hensyn, herunder:

- At et tilbuds opfyldelse af kriterierne i ét år ikke er lig med en varig opfyldelse.
- At de mest specialiserede tilbud løbende og systematisk skal revurderes.
- At nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af Udviklingsdelen løbende og systematisk skal vurderes i forhold til kriterierne.

Procedurerne giver mulighed for at igangsætte særlige fælleskommunale tiltag, såfremt et af de mest specialiserede tilbud bliver truet af lukning.

2.1 Kriterier for højt specialiserede tilbud omfattet af Rammeaftalen

Definitionen af tilbud omfattet af Udviklingsdelen i Rammeaftale 2023-2024 tager udgangspunkt i seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som tilbud omfattet af Udviklingsdelen i Rammeaftalen skal imødekomme. Et givent tilbud skal leve op til følgende regel:

- Tilbuddet skal kunne opfylde minimum fire ud af seks kriterier, hvoraf to af disse skal være kriterium 4 og 5.

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvis:

Kriterium 1: Der er typisk tale om små målgrupper og delmålgrupper, hvor der grundet den lille volumen ikke er underlag for at opbygge faglig specialviden i en enkelt kommune.

Defineret som i gennemsnit for målgrupper maksimalt et tilfælde om året pr. 1.000 borgere i alderen 0-64 år.

Kriterium 2: Målgrupperne skal have en stor sværhedsgrad eller flerhed af problemstillinger defineret som tre eller flere samtidige funktionsnedsættelser, to eller flere diagnoser eller tre eller flere omfattende begrænsninger af længerevarende eller kronisk karakter. Som udgangspunkt er der tale om mennesker, der har brug for støtte i form af døgn- og botilbud eller botilbudslignende tilbud.

Børn, unge og voksne udredt til at have svære eller fuldstændige problemer/begrænsninger knyttet til sygdom, handicap, misbrug og/eller kriminalitet, jf. VUM og Socialstyrelsens udredningsværktøj på børnehandicapområdet.

Kriterium 3: For at opretholde og udvikle de højt specialiserede indsatser, er der behov for et større geografisk optageområde, som ofte vil være hele regionen.

Kriterium 4: Der er behov for faglig koordinering og samarbejde på tværs af kommuner, sektorer mv. for at sikre fastholdelse af højt specialiseret viden og faglige miljøer, forskning og faglig udvikling, samt måling af effekt og udvikling af evidens.

Højt specialiserede indsatser kræver koordinering mellem specialister, der ofte vil være placeret i forskellige sektorer. Indsatser leveret på et højt specialiseret niveau kræver en helhedsorienteret og tværfaglig tilgang.

Kriterium 5: Der er behov for organisatorisk koordinering på tværs af kommuner, sektorer m.v. for at sikre økonomisk bæredygtighed.

Da indsatserne i mange tilfælde er målrettet grupper med en lille volumen, forudsættes der typisk et større befolkningsunderlag for, at specialiserede indsatser og vidensmiljøer kan drives og udvikles rentabelt. Min. 50 procent af pladserne skal anvendes af borgere uden for driftskommunen målt som et gennemsnit over de seneste 3 år.

Kriterium 6: Det grundlæggende i indsatser leveret på et højt specialiseret niveau er, at indsatserne baseres på højt specialiserede kompetencer, faglig viden, vidensbaserede metoder, særligt avancerede velfærdsteknologier og særlige fysiske rammer. Indsatserne er overordnet set tilrettelagt med udgangspunkt i døgn- og botilbud eller botilbudslignende tilbud.

2.2 Højt og mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet i Rammeaftale 2023-2024

På børne- og ungeområdet følges i regi af Udviklingsdelen i Rammeaftale 2023-2024 47 højt specialiserede døgn- og dagtilbud efter paragrafferne i Serviceloven¹. De højt specialiserede tilbud er målrettet børn og unge med kognitiv funktionsnedsættelse, psykiske vanskeligheder, udsatte børn og unge, udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning. De 47 højt specialiserede tilbud omfatter i alt 712 døgn- og dagpladser i 2023.

Blandt de højt specialiserede tilbud er der fem tilbud som kategoriseres som mest specialiserede tilbud, som er målrettet børn og unge med psykiske vanskeligheder, udviklingsforstyrrelser og erhvervet hjerneskade med i alt 157 døgn- og dagspladser i 2023.

Tabel 1 viser de højt specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet fordelt på de forskellige målgrupper.

Tabel 1: Tilbud målrettet børn og unge fordelt på målgrupper

Målgruppe	Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
Psykiske vanskeligheder	FSL § 20 stk. 3	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		23
	STU	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		5
	§ 66 nr. 6 og § 107	Nødebogård Bagsværd	Region Hovedstaden		9
	§ 107	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		6
Psykiske vanskeligheder - i alt				4	43
Udviklingsforstyrrelser	§ 32	Sofieskolen*	Gladsaxe		12
	§ 36	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		4
		Sofieskolen*	Gladsaxe		27
	§ 66 nr. 6	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		16
		Sofieskolen*	Gladsaxe		15
	§ 66 nr. 6 afl	Ishøjgård	Ishøj-Vallensbæk		7
	§32/52.3/104	Behandlingshjemmet Nødebogård	Region Hovedstaden		4
Udviklingsforstyrrelser i alt				7	85
Udviklingshæmning	§ 32	Troldemosen	Gentofte		32
	§ 66 nr. 6 og § 107	3-Kløveren	Region Hovedstaden		16
		SEL § 66	Svanehuset	København	

¹ Et tilbud kan indgå flere gange i den samlede sum, hvis tilbuddet tilbyder forskellige indsatser.

		Skovhusene – SkovTours	København	12	
		Skovehusene – Skovsneglen (aflastning)	København	8	
		Skovhusene – Kvisten (aflastning)	København	9	
		Nærumgaard	København	14	
		Elmehuset Toppen (aflastning)	København	8	
		Elmehuset Rampen	København	10	
		Elmehuset Hyblerne	København	6	
		Baunegård Døgn	København	12	
Udviklingshæmning i alt				11	151
Erhvervet hjerneskade	SEL § 11 stk. 4	Hjerneskadecenter Virum	Region Hovedstaden	12	
	SUL § 20 stk. 3	Hjerneskadecenter Virum	Region Hovedstaden	12	
	§ 140	Hjerneskadecenter Virum	Region Hovedstaden	12	
Erhvervet hjerneskade i alt				3	36
Funktionsnedsættelser	FSL §20	Kirkebækskole	Ishøj	51	
	FSL §3	Kirkebækskole sfo	Ishøj	47	
	FSL §32	Børnehus Kirkebæk	Ishøj	6	
	FSL §36	Kirkebækskole STU	Ishøj	11	
	FSL §104	Kirkebækskole klub	Ishøj	8	
Funktionsnedsættelser i alt				5	123
Udsatte børn og unge	SEL §66	Wilbrandtsvej	København	12	
		VIFU Døgn	København	17	
		Udsigten	København	10	
		Skodsborg	København	7	
		Nyholm	København	8	
		Nexus	København	12	
		Josephine Schneider – Døgnophold	København	16	
		Jacob Michaelsens Minde	København	17	
		Hyblerne – Intern C	København	44	
		Hyblerne – Intern B	København	36	
		Hyblerne – intern A	København	18	
		Fensmarksgade	København	10	
		Emdrupgård Kollegiet Døgntilbud	København	8	
		Emdrupgård Døgntilbud (Upstairs)	København	8	
		Arild	København	19	
		Amadeus	København	14	
		Sønderbro	København	18	
Udsatte børn og unge i alt				17	274
Børn og unge i alt				47	712

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammaaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsdelen.

Note: Børneungecenter for Rehabilitering, Børneterapien samt kommunikationscentrene er ambulante tilbud uden på forhånd fastsatte aktivitetstal, hvorfor der ikke er indberettet pladstal for disse tilbud.

Tabel 2: Oversigt over antal kommunikationscentre

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023
LSV	Kommunikationscentret Hillerød	Hillerød	
	Kommunikationscentret i Region H	Region Hovedstaden	
	CSV	København	
	Kommunikationscenter Bornholm	Bornholm	
Kommunikationscentre i alt			4

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.
 Note: kommunikationscentrene er ambulante tilbud uden på forhånd fastsatte aktivitetstal, hvorfor der ikke er indberettet pladstal for disse tilbud. Kommunikationscentrene er etableret efter Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV). Kommunikationscentrene dækker både børne-, unge- og voksenområdet.

2.3 Højt og mest specialiserede tilbud på voksenområdet i Rammeaftalen 2023-2024

I regi af Udviklingsdelen i Rammeaftale 2023-2024 følges 192 døgn- og dagtilbud, samt to ambulante tilbud til voksne med stofmisbrug efter paragrafferne i Serviceloven. Tilbuddene er målrettet otte overordnede målgrupper inden for voksenområdet; voksne med psykiske vanskeligheder, udviklingshæmning, udviklingsforstyrrelser, fysisk funktionsnedsættelse, erhvervet hjerneskade, stofmisbrug, samt overgreb og hjemløshed. De højt specialiserede tilbud omfatter i 2023 5.369 døgn- og dagpladser, samt 1072 ambulante forløb til stofmisbrugere.

Der findes seks mest specialiserede tilbud, som er målrettet voksne med funktionsnedsættelse, udviklingsforstyrrelser, udviklingshæmning har i alt 246 døgn- og dagspladser i 2023.

Tabellerne viser de højt og mest specialiserede tilbud på voksenområdet fordelt på målgrupper.

Tabel 3: Tilbud målrettet voksne med psykiske vanskeligheder

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
§ 66 nr. 6 (§52.3) og § 107	Nødebogård Bagsværd	Region Hovedstaden		9
			1	9
§ 85	Nybrogård	Gladsaxe	1	24
§ 85 i alt			1	24
§ 104	JAC Vestegnen – sindslidelse	Brøndby		16
	Klintegården	Frederikssund		1
	Orion-Kulturhuset	Region Hovedstaden		2
§ 104 i alt			3	19
§ 105 + SEL §83	Vestergårdsvej	København		19
	Tranehavegård	København		44
§ 105 + SEL §83 i alt			2	63
§ 105 stk. 2 med § 85 støtte	Slotsvænget	Lyngby-Taarbæk		32
§ 105 stk. 2 med § 85 støtte i alt			1	32
§ 107	Klintegården	Frederikssund		20
	Klintegården Akutplads	Frederikssund		2
	Kløverengen	Vallensbæk		36
	Måløvgård	Ballerup		12
	Nybrogård refugieplads	Gladsaxe		5
	Orion-Hostel	Region Hovedstaden		6
	Skibbyhøj	Frederikssund		23
	Sydhavnen	København		12

	Radisevej	København	30
	Oriente	København	12
	Nansensgade	København	9
	Griffenfeldsgade	København	11
	Borgervænget	København	37
§ 107 i alt			13 215
§ 107 og § 108	Botilbuddet Lunden	Region Hovedstaden	36
	Fabianhus	Gribskov	18
	Orion – Flex	Region Hovedstaden	4
	Orion – Planetstien	Region Hovedstaden	28
	Skovvænget	Region Hovedstaden	30
	Sundbyhus	København	27
§ 107 og § 108 i alt			6 143
§ 108	Klintegården	Frederikssund	45
	Kløverengen	Vallensbæk	5
	Parkvænget	Glostrup	56
	Pilekrogen	Gentofte	16
	Thorupgården	København	102
	Stubberupgård	København	44
	Rønnebo	København	64
	Hornemanns Vænge	København	40
	Holme	København	22
	Granvej	København	40
	Botilbuddet Røde Mellemevej	København	48
	Boserupvej	København	106
§ 108 i alt			12 588
ABL §105 + SEL 83, 85	Saxegade	København	27
	Robert Jacobsens vej	København	50
	Ringergården	København	25
	Kollektivhuset	København	72
	Bjergvænget	København	28
	Dannebrogsgade	København	20
ABL §105 + SEL 83, 85 i alt			6 222
ABL §105 stk. 2	Fogedgården	København	52
ABL §105 stk. 2 i alt			1 52
ABL §105 stk. 2 + SEL §85	Sundbygårdsvej	København	49
ABL §105 stk. 2 + SEL §85 i alt			1 49
	Psykelige vanskeligheder i alt		47 1416

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsdelen.

Tabel 4: Tilbud målrettet voksne med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
§66 nr. 6 afl	Granbohus – Autisme	Fredensborg		7
§66 nr. 6 afl i alt			1	7
§85	Kellersvej 6	Gladsaxe		24
	Kirkeleddet 6	Gribskov		8

§ 85 i alt	Vega – boliger	Gribskov	3	42
§ 104	Espevangen	Rødovre		35
	Gefion	Rudersdal		24
	Lyngdal Lyngen	Region Hovedstaden		11
	Rudersdal Dagtilbud Lærken	Rudersdal		13
	Stokholtbuen (skærmede enheder)	Ballerup		36
	Vega – dagtilbud	Gribskov		16
§ 104 i alt			6	135
§ 105 stk. 2 med § 85 støtte	Chr. D. X Alle	Lyngby-Taarbæk		50
§ 105 stk. 2 med § 85 støtte i alt			1	50
§ 107	Sofieskolen	Gladsaxe		3
§ 107 i alt			1	3
§ 108	Bakkehuset	Glostrup		18
	Gefion	Rudersdal		28
	Lyngdal	Region Hovedstaden		16
	Lyngdal (skærmede enheder)	Region Hovedstaden		3
	Stokholtbuen (skærmede enheder)	Ballerup		36
	Skovdiget*	Gladsaxe		6
§ 108 i alt			6	107
Udviklingsforstyrrelse i alt			18	344

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsdelen

Table 5: Tilbud målrettet voksne med nedsat funktionsevne + kognitiv og fysisk handicap

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
§ 85	Kirkeleddet 8	Gribskov		8
	Skipperstræde	Gribskov		6
	Boligerne ved Gammelmosen	Gentofte		24
	Boligerne ved Grønningen	Gentofte		24
§ 85 i alt			4	62
§ 104	Jonstrupvang*	Region Hovedstaden		24
	Linden	Fredensborg		18
	Solgaven Dagcenter*	Region Hovedstaden		20
	Boligerne ved Gammelmosen	Gentofte		16
	Boligerne ved Grønningen	Gentofte		8
	Blindenetværk	Region Hovedstaden (Gentofte)		33
§ 104 i alt			6	119
§ 108	Bredegård	Region Hovedstaden		40
	Jonstrupvang*	Region Hovedstaden		46
	Lindegården	Fredensborg		36
	Solgaven*	Region Hovedstaden		66
§ 108 i alt			4	188
§108/ABL 105	Blindenetværket	Region Hovedstaden (Gentofte)		33
§108/ABL 105 i alt			1	33
§108 & 107	Institut for Blinde og Svagtseende	København		30
§108 & 107 i alt			1	30
ABL §105 + SEL §83, §85	Lynghuset	København		29
ABL §105 + SEL §83, §85 i alt			1	29

Nedsat funktionsevne i alt	17	461
-----------------------------------	-----------	------------

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.
 Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsdelen.

Tabel 6: Tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
§ 66 nr. 6 afl.	Granbohus	Fredensborg		38
§ 66 nr. 6 afl. i alt			1	38
§ 66 nr. 6 og § 107	Camillehusene	Gentofte		20
	Broen	Gentofte		16
§ 66 nr. 6 og § 107 i alt			2	36
§ 66 nr. 6 afl og § 107	Lundø	Gentofte		18
§ 66 nr. 6 afl og § 107 i alt			1	18
§ 85	Ahornparken	Gribskov		29
	Cathrinegården	Gladsaxe		24
	Kellersvej 9-19	Gladsaxe		78
	Botilbud Rude Skov	Rudersdal		67
§ 85 i alt			4	198
§ 103	Bredegård Værksted*	Region Hovedstaden		20
§ 103 i alt			1	20
§103 og § 104	Job- og Aktivitetscenter Nord	Gentofte		154
§103 og § 104 i alt			1	154
§ 104	Aktivitetcentret Kellersvej	Gladsaxe		120
	Birkegården*	Gentofte		19
	Bredegård Døv/Blindeafd.*	Region Hovedstaden		17
	Bøgelunden Bøgen	Rudersdal		22
	Gnisten	Frederikssund		18
	JAC Vestegnen - psykisk udviklingshæmning	Brøndby		191
	Gydehøj STD	Gribskov		10
	Midgården	Halsnæs		10
	Pensionistklubben Ebberød	Rudersdal		12
	Regnbuen	Hillerød		39
	Rudersdal Bifrost	Rudersdal		19
	UUC Maglemosen	Ballerup		85
	Rønnegården	Region Hovedstaden		18
§ 104 i alt			13	580
§ 105/85	Bakkebo	Egedal		5
	Søvnænge	Egedal		28
	Vejbo	Egedal		8
§ 105/85 i alt			3	41
§ 105/SEL § 85	Botilbuddet Vingen	Hillerød		20
§ 105/SEL § 85 i alt			1	20
§ 105/SEL § 83	Vinhaven	København		15
	Vinklen	København		43
	Viben	København		35
	Valbyholm	København		11
	Team Valby	København		16
	Team Amager	København		25
	Strandlodsvej	København		26

	Skolegade	København		14
§ 105/SEL § 83 i alt			8	185
§ 107	Boligerne på Skovstien 2-12	Hillerød		18
	Kirkeengen/Brederødvej	Egedal		3
	Stubmøllevej	København		17
	Rymarksvej	København		27
	Pallesvej 56, 1. tv	København		9
	Nordhavn	København		12
	Linde Allé	København		15
	Jens Warmingsvej	København		13
§ 107 i alt			8	114
§ 107 afl	Torvevej	Ballerup		13
§ 107 afl i alt			1	13
§ 108	Boligerne Brøndbyøstervej	Brøndby		25
	Bredegård Døv/Blindeafd. *	Region Hovedstaden		9
	Frøgård Alle	Høje-Taastrup		24
	Herstedøster Sidevej	Albertslund		24
	Hulegården	Region Hovedstaden		38
	Kamager	Region Hovedstaden		40
	Kobbekhusene - Gydevej	Gribskov		20
	Midgården	Halsnæs		26
	Pensionatet Lionslund	Brøndby		24
	Rosenfeldthusene	Frederikssund		17
	Rønnegården	Region Hovedstaden		27
	Pensionatet Lionslund	Egedal		30
	Pallesvej 22-30	København		50
	Kysten	København		10
	Hans Knudsens Plads	København		12
	Fredsskovvej	København		10
	CAS 5 – Nordlys	København		12
§ 108 i alt			17	398
§ 108 og ABL §105	Blomsterhusene	Gentofte		39
§ 108 og ABL §105 i alt			1	39
ABL § 105 SEL § 85	Følstruphusene	Hillerød		59
ABL § 105 SEL § 85 i alt			1	59
ABL §105	Trekløveret	Halsnæs		52
	Vestfløjen (Slotsherrens Vænge 6)	Rødovre		15
ABL §105 i alt			2	67
ABL § 105 + SEL §83, §85	Robertshøj	København		30
	Ringertoften	København		29
	Rentemestervej	København		24
	Nørrebro Vænge	København		35
	Ny Elle Bjerg	København		26
	Musevågevej syd	København		32
	Musevågevej nord	København		18
	Mozarts Plads	København		18
	Løvestikkevej	København		36
	Kuben	København		27
	Jacobshøj	København		20
	Husum Vænge	København		17
	Guldbergshave	København		7

Grøndalsvænge	København	36
Engholmen	København	20
Det Runde Hus	København	27
Cas 3	København	31
Cas 2	København	8
Cas 1	København	36
Baldersgade	København	12
Alsgade	København	12
Albatros	København	36
ABL § 105 + SEL §83, §85 i alt		22 537

Udviklingshæmning i alt 87 2517

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsdelen.

Tabel 7: Tilbud målrettet voksne med stofmisbrug

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal forløb 2023
§ 101	KABS	Glostrup		659
§ 101 i alt			1	659
§ 142	KABS	Glostrup		413
§ 142 i alt			1	413
Stofmisbrug i alt			2	1072

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Note: De ambulante tilbud er opgjort i antal ambulante forløb

Tabel 8: Tilbud målrettet voksne udsat for overgreb og hjemløshed

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
§107	Gl. Køge Landevej	København		23
§107 i alt			1	23
§108	Sundholms Plejetilbud	København		51
	E-Huset	København		48
§108 i alt			2	99
§107 + §108	Mændenes Hjem	København		18
§107 + §108 i alt			1	18
§ 109	Kvindekrisecenter Bornholm*	Bornholm		4
	Hellerup Krisecenter*	Gentofte		11
	Kvindehuset	Lyngby-Taarbæk		12
§ 109 i alt			3	27
§ 109 og § 110	Krisecentret Svendbjerggård*	Region Hovedstaden		29
§ 109 og § 110 i alt			1	29
§ 110	CFB og Solvang	Region Hovedstaden		100
	CFB (Ungetilbud 18-30)	Region Hovedstaden		16
	Novavi	Glostrup		10
	Overførstegården*	Gentofte		23
	Røde Kors Natherberg	Region Hovedstaden		27
	Tornehøjgård	Gladsaxe		20
§ 110 i alt			6	196
Overgreb og hjemløshed i alt			14	392

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.
 Note: Tilbud markeret med (*) er selvejende tilbud med driftsoverenskomst med kommune eller region, som følges i regi af Udviklingsdelen.

Tabel 9: Tilbud målrettet voksne med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Tilbud	Driftsherre	Antal tilbud 2023	Antal pladser 2023
§ 104	Basen i Rødbo	Ballerup		12
	Basen Taxhuset	Høje-Taastrup		12
	Oasen Taxhuset	Høje-Taastrup		25
§ 104 i alt			3	49
§ 105 + SEL § 83	Verahus	København		39
§ 105 + SEL § 83 i alt			1	39
§ 108	Taxhuset	Høje-Taastrup		40
	Tilbuddet Rødbo	Ballerup		40
§ 108 i alt			2	80
§ 108 og § 107	Lions Kollegiet	København		71
§ 108 og § 107 i alt			1	71
Erhvervet hjerneskade i alt			7	239
Tilbud til voksne i alt			192	5369

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

3. De mest specialiserede tilbud i Rammeaftalen 2023-2024

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et givent tilbud skal leve op til følgende:

- Tilbuddet skal kunne opfylde minimum 5 ud af 6 kriterier, før tilbuddet kan defineres som værende mest specialiseret.

Nedenfor gennemgås de 6 kriterier enkeltvis:

Kriterium 1: Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr 10.000 indbyggere i alderen 0-64 år.

Beskrivelse: Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud, som er målrettet de helt små målgrupper fra de øvrige tilbud i Udviklingsdelen. Definitionen af en lille volumen giver en indikation af omfanget, der kan anvendes som retningsgivende ved konkrete vurderinger af tilbud.

Kriterium 2: Målgrupperne skal have en høj kompleksitetsgrad, defineret som minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter.

Beskrivelse: Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud i Udviklingsdelen, som er rettet mod målgrupperne med den højeste kompleksitet. Grænsen er sat ved minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter. Længevarende karakter kan også dække over en kronisk tilstand, hvor der ikke nødvendigvis er udsigt til forbedring af borgerens funktionsevne, eller hvor forbedringen kræver en varig vedligeholdelse. Hvornår en kompleksitet kan betegnes som værende svær, vil primært afhænge af graden af funktionsnedsættelsen, jf. VUM og Socialstyrelsens udredningsværktøj på børnehandicapområdet. På børne- og ungeområdet kan en svær kompleksitet af længevarende karakter også være knyttet til de familiemæssige ressourcer.

Kriterium 3: Det vurderes nødvendigt at have et tilbud for pågældende målgrupper i hovedstadsregionen for at sikre selvforsyningen i regionen.

Beskrivelse: Formålet med dette kriterium er at definere de tilbud, som varetager en bestemt funktion overfor en bestemt målgruppe, som vurderes nødvendig at have til stede i hovedstadsregionen. Nødvendigheden kan være betinget af, at funktionen vurderes som uundværlig af hensyn til bevarelse af kompetencer og viden i regionen m.v. Den pågældende målgruppe, som tilbuddet er målrettet, behøver ikke at have en bestemt størrelse eller en høj kompleksitet for at falde ind under dette kriterium.

Kriterium 4: Målgruppernes høje kompleksitet og behov for helt særlig støtte og behandling betyder, at målgruppernes behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

Beskrivelse: Formålet med dette kriterium er at afgrænse de målgrupper, hvis behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, og dermed også andre tilbud i Udviklingsdelen.

Kriterium 5: For at kunne opretholde og udvikle tilbuddet, samt sikre rentabel drift, skal tilbuddet have hele hovedstadsregionen som optageområde.

Beskrivelse: Formålet med dette kriterium er at afgrænse de tilbud, som er afhængige af et optageområde på størrelse med hovedstadsregionen for at kunne drives rentabelt og fagligt.

Kriterium 6: Tilbuddene skal kunne dække målgruppernes særlige behov for specialiseret støtte og behandling gennem særlige fysiske rammer, særligt specialiserede kompetencer og/eller anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.

Eksempel: Fysiske rammer: Skærmede enheder, særligt aldersrettede miljøer, særligt rummelige omgivelser med plads til fysiske aktiviteter/udfoldelser, åbne vidder m.v.

Specialiserede kompetencer: Ekspertviden hos enkelte medarbejdere og specialiserede tværfaglige kompetencer i sammensætningen af personalegruppen, der gør, at målgruppen kan støttes og udvikles, anvendelse af anerkendte metoder, særlig viden om retsanbragte voksne, særlig tilgang til familie og pårørende m.v. Samtidig er et fokus på udviklingsperspektivet hos borgerne væsentligt.

Avanceret velfærdsteknologi: Anvendelse af spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.

3.1 De mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet i Rammeaftalen 2023-2024

For 2023-2024 er der fem tilbud, som vurderes at leve op til kriterierne. Tilbuddene er rettet mod målgrupper på børne- og ungeområdet, som har helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling. I Rammeaftale 2023-2024 er tilføjet 3Kløveren og Troldeposen.

Flere af tilbuddene er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven og Folkeskoleloven (fx § 32, § 66 nr. 6 og § 20 stk. 3). Tilbuddene gennemgås nedenfor enkeltvis i skematisk form.

- Sofieskolen
- Nødebogård
- Hjerneskadecenter Virum
- 3Kløveren
- Troldeposen

Tilbud:	Sofieskolen
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 32, § 36, § 66 nr. 6, § 107)
Målgruppe:	Børn og unge med autisme på lavt, moderat og højt funktionsniveau.

Driftsherre:	Selvejende med driftsoverenskomst med Gladsaxe Kommune
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (Ja)	Tilbuddets målgruppe er børn og unge med autisme på lavt, moderat og højt funktionsniveau.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Helhedstilbuddet til denne målgruppe, som det ses på Sofieskolen, findes ikke på nuværende tidspunkt i andre tilbud i hovedstadsregionen. Målgruppens helt særlige behov kan på nuværende tidspunkt ikke imødekommes i andre eksisterende tilbud.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet modtager i dag børn og unge fra hele Sjælland, og har brug for et optageområde af hovedstadsregionens størrelse
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Særligt aldersrettede miljøer for målgruppen. Det er helhedstilbuddet og sammenhængen mellem de forskellige tilbud, som gør Sofieskolen unik. Særlig socialpædagogisk tilgang og specialiseret viden om den afgrænsede målgruppe.
Særlig opmærksomhed	

Tilbud:	Nødebogård
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 36, § 66 nr. 7, § 66 nr. 7 delvis lukket afdeling samt aflastning, FSL § 20 stk. 3, § 107, STU)
Målgruppe:	Normalt begavede børn og unge med psykiske lidelser og behov for behandling.
Driftsherre:	Den Sociale Virksomhed i Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (Ja)	Målgruppen er børn og unge med svære sindslidelser (sværeste rad), med stor kompleksitet, og et lavt (laveste) funktionsniveau. De unge familieressourcer er oftest meget svage og er det over lang tid.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for unge med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Særlig høj specialiseret viden og videnmiljø (tværfagligt). Særlig tæt samarbejde med psykiatrien og sammensætningen af faglige kompetencer er afgørende for tilbuddets særlige funktion.
Særlig opmærksomhed	Der er pr. april 2020 oprettet 4 delvis lukkede pladser på Nødebogårds afdeling i Bagsværd. Dette tilbud er der stor søgning til.

Tilbud	Hjerneskadecenter Virum
Paragraf:	Ambulant behandlingstilbud tilbud (SEL § 11 stk. 4, SUL § 20 stk. 3 og § 140)
Målgruppe:	Børn og unge med erhvervet hjerneskade
Driftsherre:	Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.

2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er børn og unge med erhvervet hjerneskade, som er en målgruppe kendetegnet ved en høj grad af kompleksitet. Børn og unge der henvises til rehabilitering på specialiseret niveau, har typisk komplicerede, omfattende, sjældne/og eller alvorlige funktionsnedsættelser af væsentlig betydning for flere livsområder, herunder mentalt.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe har så særlige behov, at behovene ikke aktuelt kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddet har helt særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppens særlige behov. Tilbuddet tilbyder højt specialiserede, intensive forløb, omfattende sproglig og fysisk træning, kognitiv rehabilitering i fase 3 genoptræning m.v. Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af specialiserede personalekompetencer. Tilbuddet yder desuden sparring (konsulentbistand) til kommuner.
Særlig opmærksomhed	

Tilbud	3KLøveren
Paragraf:	§ 66 stk. 6
Målgruppe:	Børn og unge 0 – 18 år med udviklingshæmning og psykiatriske problemstillinger/diagnoser
Driftsherre:	Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er børn og unge med komplekse problemstillinger i form af svær udviklingshæmning kombineret med psykiatriske diagnoser, tilknytningsforstyrrelser samt eventuelt sjældne sygdomme og kromosomfejl.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Regionen bør være selvforsynende, da målgruppen er så lille og så ressourcekrævende, at kommunerne ikke selv kan løfte opgaverne med at sikre fagligheden.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Målgruppen kan ikke rummes i andre tilbud, på grund af den store kompleksitet. Tilbuddet kontaktes ofte af kommuner fordi barnets nuværende tilbud ikke magter at give et fortsat tilbud.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk. Tilbuddet har også optag fra andre kommuner i landet
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Særlig høj specialiseret viden om målgruppen og relevante metoder. Tæt samarbejde med psykiatrien og sammensætningen af faglige kompetencer er afgørende for tilbuddets særlige funktion. Tilbuddets organisering understøtter tæt opfølgning på fagligheden.
Særlig opmærksomhed	Efterspørgslen er på nuværende tidspunkt større end udbuddet af pladser.

Tilbud	Børnehuset Troldemosen
Paragraf:	§32, special daginstitution
Målgruppe:	Børn i alderen 0-7 år med varige funktionsnedsættelser
Driftsherre:	Gentofte kommune
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse

1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er børn med varig psykisk funktionsnedsættelse og/eller fysisk funktionsnedsættelse. Målgruppen er børn med de laveste funktionsniveauer indenfor autisme, kognitiv udviklingshæmning samt fysiske handicaps. Børnene har behov for højt specialiseret støtte og behandling.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Troldemosen er takstfinansieret og modtager børn fra kommuner i hovedstadsregionen. Troldemosen udvikler løbende pladserne til det specialiserede børneområde i dialog med køberkommunerne. Der er løbende efterspørgsel på pladser i Troldemosen, der vidner om, at Troldemosens tilbud både er nødvendigt, fagligt relevant og bidrager til at sikre selvforsyningen i hovedstadsregionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Målgruppen til Troldemosen har behov for et højt specialiseret tilbud på grund af en meget høje grad af kompleksitet der er i børnenes samlede udfordringer. Troldemosen leverer pladser til de børn, som kommunerne ikke selv kan levere pladser til.
5. Optageområde (ja)	Institutionen har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Troldemosen har særligt indrettede fysiske rammer, som tilgodeser målgruppens behov for fysiske hjælpemidler, fysisk udfoldelse og for afskærmning. Troldemosens personale er et højt specialiseret tværfagligt team. Troldemosen har fokus på kompetenceudvikling og opkvalificering af medarbejdere ift. at kunne håndtere målgruppen og dennes behov. Troldemosen har differentierede takster og et særligt fokus på at sikre, at børnene er indskrevet på den rette takst, som tilgodeser deres aktuelle støttebehov. Troldemosen leverer en helhedsorienteret, tværfaglig indsats til barnet og familien, hvor forældre coaching og søskendekursus ligeledes tilbydes.
Særlig opmærksomhed	

3.2 De mest specialiserede tilbud på voksenområdet i Rammeaftalen 2023-2024

For 2023-2024 er der seks tilbud, som vurderes at leve op til kriterierne. Tilbuddene er rettet mod målgrupper på voksenområdet, som har helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling. Disse seks tilbud var også defineret som mest specialiserede i Rammeaftalerne for 2015-2022.

Flere af de seks tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven (fx SEL § 104, § 107 og § 108). Således er der tale om tilbud, som er målrettet helt særlige målgrupper. Tilbuddene er følgende:

- Stokholtbuen
- Blindenetværket
- Bredegård Døv/Blindeafd.
- Jonstrupvang
- Rønnegård
- Lyngdal (skærmede enheder)

Tilbud	Stokholtbuen
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd

Driftsherre:	Ballerup Kommune
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddets målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde (nej)	Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddets skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
Særlig opmærksomhed	Det er alene tilbuddets skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret.

Tilbud	Blindenetværket
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 85 og ABL § 105)
Målgruppe:	Voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende
Driftsherre:	Gentofte Kommune
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende. Der er tale om en gruppe af de allersvageste borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder udviklingshæmning, fysiske handicaps, autismspektrumforstyrrelser, manglende sprog m.v.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe, er grundet sin høje kompleksitet, og har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i regionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet har behov for et optageområde minimum svarende til regionen for at kunne drive den optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddet har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. Tilbuddet har opbygget et særligt fysisk og pædagogisk miljø for målgruppen, hvor borgerne er inddelt i mindre levestruer.

	Tilbuddet er beliggende i et lukket område afskærmet fra trafik m.v. Tilbuddet besidder specialiseret ekspertise inden for kommunikation med målgruppe, mobility, neuropædagogik, sansestimulation, samt blindepædagogiske tilgange og metoder. Tilbuddet anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
Særlig opmærksomhed	Oplevet vigende søgning – kørt med 2-3 ledige pladser i længere perioder.

Tilbud	Bredegaard Døv/Blindeafdeling
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)
Målgruppe:	Voksne døvblindfødte
Driftsherre:	Selvejende med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er voksne døvblindfødte, der er tale om en af de svageste grupper af borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder syns- og hørenedsættelse, udviklingshæmning m.v.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe, er grundet sin høje kompleksitet, og har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i regionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet har behov for et optageområde minimum svarende til regionen for at kunne drive den optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddet har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. Tilbuddet har opbygget et særligt miljø for målgruppen, hvor borgerne er inddelt i afdelinger efter aldersgrupper. Tilbuddet er beliggende i et lukket område afskærmet fra trafik m.v. Tilbuddet besidder specialiseret ekspertise inden for kommunikation med målgruppe, neuropædagogik (sansestimulation). Tilbuddet anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
Særlig opmærksomhed	

Tilbud	Jonstrupvang
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)
Målgruppe:	Voksne med cerebral parese, med svære kognitive vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser
Driftsherre:	Selvejende med driftsoverenskomst med Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er voksne spastikere. Der er tale om en gruppe af de svageste borgere, med svære kognitive vanskeligheder og store fysiske funktionsnedsættelser, der ikke kan rummes i egen bolig.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Hyppigheden af tilfælde inden for målgruppen er så sjældne, at hovedparten af kommunerne i hovedstadsregionen ikke kan imødekomme målgruppens behov alene eller i klynger.

	Dog findes enkeltstående eksempler på, at nogle kommuner godt kan varetage målgruppen inden for eget regi. Således kan det være muligt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at varetage målgruppens behov.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet sælger både pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland, og har således behov for et optageområde svarende til regionens størrelse for at kunne drives rentabelt. Dog kan det i visse tilfælde være rentabelt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at drive et tilbud for målgruppen, jf. kriterium 4.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddet har og udvikler særlige fysiske rammer tilpasset målgruppen samt et særligt miljø for målgruppen, hvor unge-miljøet særligt fremhæves. Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af personalet, som giver mulighed for en individualiseret tilgang til målgruppen. Tilbuddet besidder en særlig viden om kommunikation med målgruppen og stor fokus på at udvikle målgruppens egen mestring og ressourcer. Tilbuddet anvender og deltager i udvikling af særlige teknologiske hjælpemidler, såsom spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.
Særlig opmærksomhed	

Tilbud	Rønnegård
Paragraf:	SEL § 104, § 108
Målgruppe:	Voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt personer med tilsyns- og anbringelsesdomme.
Driftsherre:	Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt ikke-personfarlig kriminalitet. Hertil har flere inden for tilbuddets målgruppe tilsyns- og/eller anbringelsesdomme.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde (ja)	Tilbuddet dækker hele hovedstadsregionen. Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddet er beliggende i landlige omgivelser, der kan tilgodese målgruppens behov for plads og rum. Tilbuddet besidder særlig viden om målgruppen, herunder neuropædagogik, viden om særlige juridiske forpligtelser og tilgangen til målgruppen. Tilbuddets skærmede enheder vurderes afgørende. Tilbuddet har tre særforanstaltninger i tilknytning til de øvrige pladser, som vurderes unikke (og overvejer at udbygge). Tilbuddet kan etablere særlige projekter jf. SEL § 107.

Særlig opmærksomhed	Efterspørgslen er på nuværende tidspunkt generelt større end udbuddet af pladser. Tilbuddet har igangsat en proces med at byggemodne nabogrunden med henblik på at kunne etablere flere enkeltmandsprojekter, som der er særlig efterspørgsel på.
---------------------	--

Tilbud	Lyngdal (skærmede enheder)
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd
Driftsherre:	Region Hovedstaden
Kriterium opfyldt (ja/nej)	Begrundelse
1. Volumen (ja)	Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere.
2. Komplexitet (ja)	Tilbuddets målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering.
3. Selvforsyning i regionen (ja)	Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud (ja)	Tilbuddets målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddets målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde (nej)	Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.
6. Varetagelse af særlige behov (ja)	Tilbuddets skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
Særlig opmærksomhed	Det er alene tilbuddets skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret.

4. Udvikling i kapacitet og belægning i tilbudstyper fordelt på målgrupper

4.1 Udvikling i kapacitet og belægning i målgrupper på det højt og mest specialiserede børne- og ungeområde

På børne- og ungeområdet følges i regi af Udviklingsdelen 2023-2024 47 højt specialiserede døgn- og dagtilbud efter paragrafferne i Serviceloven. De højt specialiserede tilbud omfatter i alt 712 døgn- og dagpladser i 2023. Blandt de højt specialiserede tilbud indgår fem mest specialiserede tilbud som har i alt 157 døgn- og dagspladser i 2023.

I Rammeaftalen omfattes fire kommunikationscentre, som på børne- og ungeområdet samlet havde 900 aktive sager i 2021.

Københavns kommune har i Rammeaftale 2023-2024 fået indberettet en del tilbud, som ikke tidligere har været indberettet. Der mangler dog data især fra 2018-2019 og i Københavns indberetning er kun medtaget døgninstitutioner på børne-ungeområdet og botilbud til voksne.

I tabel 1 til 7 fremgår oversigter over udviklingen i kapacitet og belægning i de højt specialiserede tilbud til børn og unge fordelt på målgrupper og tilbudstyper efter paragraffer i Serviceloven.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 32	1	Pladsforbrug	8,5	7,6	8,3	11			
		Pladstal	8	8	8	12	12	12	50%
		Belægningsprocent	106%	95%	104%	92%			
§32/52.3/104	1	Pladsforbrug	6	6	7	8			
		Pladstal	7	6	6	5	4	4	-43%
		Belægningsprocent	86%	100%	86%	160%			
§ 36	2	Pladsforbrug	31,4	33,1	37	37			
		Pladstal	32	31	31	32	31	31	-3%
		Belægningsprocent	98%	107%	119%	116%			
§ 66 nr. 6	2	Pladsforbrug	40,7	35,1	32	27			
		Pladstal	42	41	41	41	31	31	-26%
		Belægningsprocent	97%	85%	78%	66%			
§ 66 nr. 6 afl	1	Pladsforbrug	6,4	6	5	5			
		Pladstal	14,2	14	7	7	7	7	-50%
		Belægningsprocent	45%	43%	71%	71%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 2: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 140	1	Pladsforbrug	4	9	7	7			
		Pladstal	9	9	9	10	12	12	33%
		Belægningsprocent	44%	100%	78%	70%			
SEL §11 stk. 4	1	Pladsforbrug	4	3	4	7			
		Pladstal	9	9	9	10	12	12	33%
		Belægningsprocent	44%	33%	44%	70%			
SUL §20 stk. 3	1	Pladsforbrug			3	5,5			
		Pladstal			9	10	12	12	
		Belægningsprocent			33%	55%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 3: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med funktionsnedsættelser

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
FSL §20	1	Pladsforbrug			44	40			
		Pladstal			51	51	51	51	
		Belægningsprocent			86%	78%			
FSL §3	1	Pladsforbrug			37	35			
		Pladstal			47	47	47	47	
		Belægningsprocent			79%	74%			
FSL §32	1	Pladsforbrug			6	6			
		Pladstal			6	6	6	6	
		Belægningsprocent			100%	100%			
FSL §36	1	Pladsforbrug			11	11			
		Pladstal			11	11	11	11	
		Belægningsprocent			100%	100%			
FSL §104	1	Pladsforbrug			9	8			
		Pladstal			8	8	8	8	
		Belægningsprocent			112%	100%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 4: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med udviklingshæmning

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 32	1	Pladsforbrug	26	30	41	36			
		Pladstal	23	23	30	30	32	32	39%
		Belægningsprocent	113%	130%	137%	120%			
SEL § 66	9	Pladsforbrug			102	102			
		Pladstal			103	103	103	103	
		Belægningsprocent			99%	99%			
§66 nr. 6, §107	1	Pladsforbrug	21	15	20	17			
		Pladstal	24	22	20	20	16	16	-33%
		Belægningsprocent	87%	68%	100%	85%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 5: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet børn og unge med psykiske vanskeligheder – sindslidelse

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 66 nr. 6 og § 107	1	Pladsforbrug	3,7	2,3	3	6			
		Pladstal	4	5	6,5	9	9	9	125%
		Belægningsprocent	92%	47%	46%	66%			
FSL § 20 stk. 3	1	Pladsforbrug	22,5	21,6	21	21			
		Pladstal	23	23	24	24	22	22	-4%
		Belægningsprocent	98%	94%	87%	87%			

STU	1	Pladsforbrug	1,5	2	4	5			
		Pladstal	4	2	4	5	5	5	25%
		Belægningsprocent	37%	100%	100%	100%			
§ 107	1	Pladsforbrug	8	7	6	6			
		Pladstal	10	7	6	6	6	6	-40%
		Belægningsprocent	80%	100%	100%	100%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 6: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet udsatte børn og unge

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
SEL §66	17	Pladsforbrug			246	249			
		Pladstal			274	274	274	274	0%
		Belægningsprocent			90%	91%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 7: Udvikling i antal sager i kommunikationscentre til børn og unge

Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	Udvikling 2018-2021
4	Antal aktive sager (cpr.nr)	854	984	933	900	5%

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

4.2 Udvikling i kapacitet og belægning i målgrupper på det højt og mest specialiserede voksenområde

På voksenområdet følges i regi af Udviklingsdelen i Rammeaftale 2023-2024 192 døgn- og dagtilbud samt 2 ambulante tilbud til voksne med stofmisbrug efter paragrafferne i Serviceloven.

Tilbuddene omfatter i 2023 5.369 døgn- og dagpladser, samt 1072 ambulante forløb til stofmisbrugere. Der findes seks mest specialiseret tilbud med i alt 246 døgn- og dagspladser i 2023.

På voksenområdet omfattes fire kommunikationscentre, som havde 15.461 aktive sager i 2021.

I tabel 8 til 15 fremgår oversigter over udviklingen i kapacitet og belægning i de højt specialiserede tilbud til voksne fordelt på målgrupper og tilbudstyper efter paragraffer i Serviceloven.

Tabel 8: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udviklingsforstyrrelser

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 104	6	Pladsforbrug	135	136	137	134			
		Pladstal	146	146	145	145	135	135	-7%
		Belægningsprocent	92%	93%	94%	92%			
§ 105 stk. 2 & § 85	1	Pladsforbrug	50	49	50	50			
		Pladstal	50	50	52	52	50	50	0%
		Belægningsprocent	100%	98%	96%	96%			

§ 107	1	Pladsforbrug	5,7	5,6	3	4			
		Pladstal	3	3	3	3	3	3	0%
		Belægningsprocent	189%	187%	100%	133%			
§ 108	6	Pladsforbrug	83	90	107	105			
		Pladstal	103	104	106	107	109	109	6%
		Belægningsprocent	81%	87%	100%	98%			
§ 85	3	Pladsforbrug	33	34	36	41			
		Pladstal	34	34	42	42	42	42	23%
		Belægningsprocent	97%	100%	86%	98%			
§66 nr. 6 afl	1	Pladsforbrug	0	0	6	6			
		Pladstal	7	7	7	7	7	7	0%
		Belægningsprocent	0%	0%	86%	86%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 9: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med nedsat funktionsevne

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 104	6	Pladsforbrug	55	118	118	116			
		Pladstal	99	125	127	124	119	119	20%
		Belægningsprocent	55%	94%	93%	93%			
§ 108	4	Pladsforbrug	121	122	187	174			
		Pladstal	234	235	188	188	188	188	-20%
		Belægningsprocent	52%	52%	99%	92%			
§ 85	4	Pladsforbrug	13,7	62	61	60			
		Pladstal	14	62	62	62	62	62	343%
		Belægningsprocent	98%	100%	98%	97%			
§108/ ALB 105	1	Pladsforbrug	0	32	31	31			
		Pladstal	38	33	33	33	33	33	-13%
		Belægningsprocent	0%	97%	94%	94%			
§108 & §107	1	Pladsforbrug			30	30			
		Pladstal			30	30	30	30	
		Belægningsprocent			100%	100%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 10: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med erhvervet hjerneskade

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§104	3	Pladsforbrug	48,7	49	47	46			
		Pladstal	49	49	49	49	49	49	0%
		Belægningsprocent	99%	100%	96%	94%			
§108	2	Pladsforbrug	79,6	79,6	53	52			
		Pladstal	90	90	80	80	80	80	-11%
		Belægningsprocent	88%	88%	66%	65%			
§105 +	1	Pladsforbrug			39	37			

SEL §83		Pladstal	39	39	39	39	
		Belægningsprocent	100%	95%			
§108 og §107	1	Pladsforbrug	68	67			
		Pladstal	71	71	71	71	
		Belægningsprocent	96%	94%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 11: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udviklingshæmning.

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 103	1	Pladsforbrug	18	19	19	20			
		Pladstal	22	18	18	19	20	20	-9%
		Belægningsprocent	82%	105%	105%	105%			
§ 66 nr. 6 afl.	1	Pladsforbrug	0	0	34	33			
		Pladstal	38	38	38	38	38	38	0%
		Belægningsprocent	0%	0%	90%	87%			
§ 104	13	Pladsforbrug	672	69	588	590			
		Pladstal	858	833	609	607,5	595	595	-31%
		Belægningsprocent	78%	84%	96%	97%			
§ 103 og § 104	1	Pladsforbrug	165	160	159	152			
		Pladstal	170	170	170	170	154	154	-9%
		Belægningsprocent	97%	94%	93%	89%			
§ 66 nr. 6 og § 107	2	Pladsforbrug	38	38	35	35			
		Pladstal	36	36	36	36	36	36	0%
		Belægningsprocent	105%	105%	97%	97%			
§ 66 nr. 6 afl. og § 107	1	Pladsforbrug	17	17	18	16			
		Pladstal	18	18	19	18	18	18	0%
		Belægningsprocent	94%	94%	95%	89%			
§ 105/85	3	Pladsforbrug	41	40,6	40,7	38			
		Pladstal	41	41	41	41	41	41	0%
		Belægningsprocent	100%	99%	99%	93%			
§ 105/SEL § 85	1	Pladsforbrug	20	20	20	20			
		Pladstal	20	20	20	20	20	20	0%
		Belægningsprocent	100%	100%	100%	100%			
§ 105 / SEL § 83	8	Pladsforbrug			173	174			
		Pladstal			185	185	185	185	
		Belægningsprocent			93%	94%			
§ 107	8	Pladsforbrug	18,4	19,6	104,6	111,5			
		Pladstal	31	30	123	114	114	114	268%
		Belægningsprocent	59%	65%	85%	98%			
§ 107 afl	1	Pladsforbrug	12	11,5	8,4	7			
		Pladstal	12	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	4%
		Belægningsprocent	100%	92%	67%	56%			

§ 108	17	Pladsforbrug	367	358	433	431			
		Pladstal	434	465	454	449	439	439	1%
		Belægningsprocent	84%	77%	95%	96%			
§ 108 + ABL § 105	1	Pladsforbrug	41	37	39	38			
		Pladstal	42	38	39	39	39	39	-7%
		Belægningsprocent	99%	97%	100%	97%			
§ 85	4	Pladsforbrug	95	105	121	132			
		Pladstal	96	96	132	136	171	198	106%
		Belægningsprocent	99%	110%	92%	97%			
ABL § 105 SEL § 85	1	Pladsforbrug	59	59	57	58			
		Pladstal	59	59	59	59	59	59	0%
		Belægningsprocent	100%	100%	97%	98%			
ABL § 105	2	Pladsforbrug	53,5	54,6	68	64			
		Pladstal	52	52	67	67	52	52	0%
		Belægningsprocent	103%	105%	101%	95%			
ABL § 105 + SEL §83, § 85	22	Pladsforbrug			518	520			
		Pladstal			551	551	551	551	
		Belægningsprocent			94%	94%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 12: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med psykiske vanskeligheder – sindslidelse.

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	Udvikling 2018-2023	
			2023						
§ 66 nr. 6 & § 107	1	Pladsforbrug	0	0	3	6			
		Pladstal	4	5	6,5	9	9	9	125%
		Belægningsprocent	0%	0%	46%	67%			
§ 85	1	Pladsforbrug	23,6	23,6	24	23			
		Pladstal	24	24	24	24	24	24	0%
		Belægningsprocent	98%	98%	100%	96%			
§ 104	3	Pladsforbrug	20	20	25	26			
		Pladstal	17	18	19	19	19	19	12%
		Belægningsprocent	117%	111%	131%	137%			
§ 105 stk. 2 med § 85 støtte	1	Pladsforbrug	31	31,5	31	27			
		Pladstal	32	32	32	32	32	32	0%
		Belægningsprocent	97%	98%	97%	84%			
§105 + SEL §83	2	Pladsforbrug			60	61			
		Pladstal			63	63	63	63	
		Belægningsprocent			95%	97%			
§ 107	13	Pladsforbrug	96,3	94,7	192	198			
		Pladstal	113,5	111,5	216	215	215	215	89%
		Belægningsprocent	85%	83%	89%	92%			

§ 107 og § 108	6	Pladsforbrug	57,2	57,3	153	136			
		Pladstal	120	120	143	143	143	143	19%
		Belægningsprocent	48%	48%	107%	95%			
§ 108	12	Pladsforbrug	126,6	125,3	571	568			
		Pladstal	123	123	588	588	588	588	378%
		Belægningsprocent	103%	102%	97%	96%			
ABL §105 + SEL 83, 85		Pladsforbrug			214	215			
		Pladstal			222	222	222	222	
		Belægningsprocent			96%	97%			
ABL §105 Stk. 2	1	Pladsforbrug			51	52			
		Pladstal			52	52	52	52	
		Belægningsprocent			98%	100%			
ABL §105 Stk. 2 + SEL §85	1	Pladsforbrug			47	48			
		Pladstal			49	49	49	49	
		Belægningsprocent			96%	98%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 13: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med udsat for overgreb og hjemløshed.

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§107	1	Pladsforbrug			22	22			
		Pladstal			23	23	23	23	
		Belægningsprocent			96%	96%			
§108	2	Pladsforbrug			95	96			
		Pladstal			99	99	99	99	
		Belægningsprocent			96%	97%			
§107 + §108	1	Pladsforbrug			17	15			
		Pladstal			18	18	18	18	
		Belægningsprocent			94%	83%			
§ 109	3	Pladsforbrug	26	26,5	26	26			
		Pladstal	27	27	28	28	27	27	0%
		Belægningsprocent	96%	98%	93%	93%			
§ 109 og § 110	1	Pladsforbrug	29,6	29,6	30	30			
		Pladstal	29	29	29	29	29	29	0%
		Belægningsprocent	102%	102%	103%	103%			
§ 110	6	Pladsforbrug	51	72,4					
		Pladstal	207	207	196	196	196	196	-5%
		Belægningsprocent	25%	35%					

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 14: Udvikling i kapacitet og belægning i tilbud målrettet voksne med stofmisbrug

Paragraf	Antal tilbud 2021		2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udvikling 2018-2023
§ 101	1	Pladsforbrug	778,4	738	718	652			
		Pladstal	819	819	695	683	659	659	-19%
		Belægningsprocent	95%	90%	103%	95%			
§ 142	1	Pladsforbrug	465,3	458	428	407			
		Pladstal	818	818	454	423	413	413	-50%
		Belægningsprocent	57%	56%	94%	96%			

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Tabel 15: Udvikling i antal sager i kommunikationscentre til voksne

Antal tilbud 2021	Tekst	2018	2019	2020	2021	Udvikling 2018-2021
4	Antal aktive sager (cpr.nr)	14.204	15.043	15.098	15.461	9%

Kilde: kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Rammeaftale 2023, Fælleskommunalt sekretariat 2022.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

28. marts

2022

Denne rapport sætter fokus på de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede afdelinger, og følger udviklingen i kapacitet og belægning på tilbuddene. I rapporten udvælges og beskrives endvidere de tilbud, der følges særligt tæt for at sikre den fremadrettede bæredygtighed.

Kapacitet og Belægning 2021

Fælleskommunalt sekretariat for
det specialiserede socialområde
KKR Hovedstaden

5. Lands- og landsdelsdækkende tilbud

5.1 Konklusion

Nærværende rapport stiller skarpt på de lands- og landsdelsdækkende tilbud, som er helt eller delvist objektivt finansieret² og de sikrede afdelinger, som ligeledes er objektivt finansieret. Formålet er at følge og potentielt udpege konkrete tilbud, hvor der er grund til at være bekymret for den fremadrettede bæredygtighed.

Som følge af opgørelserne over kapacitet og belægning for 2021 på de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger vurderes det *ikke*, at der pt. er behov for, at KL's Koordinationsforum følger yderligere tilbud end de tre, der tidligere er udpeget.

Opgørelser over belægningsprocenten på de lands- og landsdelsdækkende tilbud giver ikke anledning til bekymring. Sidste år sås et mindre fald i belægningsprocenten på flere tilbud, som blev tilskrevet Covid-19, mens der i år ses en stigning eller samme belægning på størstedelen af tilbuddene. Det er de relevante tilbud, der følges tæt af KL's Koordinationsforum.

De sikrede afdelinger har i de seneste år oplevet større efterspørgsel, hvis man ser på den årlige belægningsprocent. Det vurderes derfor i nærværende rapport at være relevant at have skærpet opmærksomhed på de sikrede afdelinger. Der pågår et arbejde i regi af KL's Koordinationsforum og i samarbejde med Danske Regioner vedr. de sikrede afdelinger, mens der ligeledes er truffet beslutning om åbning af yderligere pladser på møde i december 2021. Danske Regioner har udarbejdet en analyse af kapacitetsudfordringerne på de sikrede afdelinger, som blev behandlet i KL's Koordinationsforum i efteråret 2021. Desuden er der igangsat aktiviteter ift. de sociale anbringelser.

Den overordnede konklusion er, at der er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud. I forhold til de sikrede afdelinger konkluderes det, at der *kan* være udfordringer med kapaciteten, og at dette skal undersøges nærmere i samarbejde mellem kommunerne og Danske Regioner.

5.2 Tilbud som følges af Koordinationsforum

Koordinationsforum har udpeget tre tilbud, som de følger:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Undervisning og Behandling – CDH – tilbud til borgere med døvblindhed (Region Nordjylland)
- Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Kofoedsminde (Region Sjælland) – Øvrige landsdækkende tilbud

Den sikrede boform Kofoedsminde for domfældte udviklingshæmmede finansieres via fuld objektiv finansiering af de sikrede pladser, og har længe været fulgt tæt af Koordinationsforum. Region Sjælland driver Kofoedsminde

---

² Af de lands- og landsdelsdækkende tilbud ydes der typisk 10 % delvis objektiv finansiering (jf. afsnit 2.1). Det er kun de tre øvrige landsdelsdækkende tilbud som er fuldt objektivt finansieret: Kofoedsmindes sikrede pladser, CFD's døvekonsulentordning og IBOS' rådgivningsydelse vedr. voksne med synsnedsettelse

på vegne af Lolland Kommune, der ifølge lovgivningen har forsyningsforpligtelsen over for målgruppen. Pladstallet er øget fra 47 pladser i 2017 til 67 pladser i 2021. Tiltag til at minimere antallet af borgere, der visiteres til Kofoedsminde har ikke haft den ønskede effekt, hvorfor tilbuddet stadig oplever en stor efterspørgsel efter pladser.

Efterspørgslen efter pladser på Kofoedsminde er samlet set så omfattende, at det ikke er muligt at håndtere belægningen på den eksisterende matrikel på Kofoedsminde i Rødbyhavn. Der er derfor oprettet to satellitafdelinger beliggende på den sikrede børne- og ungeinstitution Stevnstørtet med i alt 14 sikrede pladser. Driften er adskilt fra Stevnstørtet. I 2022 er der 81 sikrede pladser til målgruppen domfældte udviklingshæmmede.

Social- og Indenrigsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget. Der er afholdt møder mellem ministeriet, kommunerne og Socialstyrelsen mhp. den Centrale Udmelding om Udviklingshæmmede med dom fra 2019. Social- og Indenrigsministeren har desuden igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde.

Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland) – Landsdækkende tilbud

Undervisning og Behandling – CDH leverer en landsdækkende undervisningsydelse for målgruppen af børn og unge med døvblindhed, der er omfattet af den nationale koordinationsstruktur.

CHD oplever for andet år i træk en stigning i efterspørgslen på pladser, og der forventes i 2022 at være en efterspørgsel på otte pladser. En vedvarende strategisk indsats for området ses som den forklarende årsag til den stigende efterspørgsel. Indsatsen har været tilrettelagt i et samarbejde mellem Den Administrative Styregruppe i Nordjylland og KL's Koordinationsforum. Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed.

Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Region Sjælland har i en lang årrække tilpasset kapaciteten på bo- og skoleområdet på Synscenter Refsnæs, som følge af vigende belægning. I 2021 er fundet et stabilt niveau, så der er i 2022 budgetteret med et uændret aktivitetsniveau. På botilbudsområdet er driften stabiliseret gennem etablering af § 108-pladser, der er ramme om tilbud til unge, der har et synshandicap som del af en multipel funktionsnedsættelse. Synscenter Refsnæs' målgruppe indgår som en af de pilotmålgrupper, der indgår i ministeriets arbejde med evalueringen af det specialiserede socialområde. KL's Koordinationsforum godkendte den 29. april 2021 at afvente evalueringen af det specialiserede socialområde.

5.3 Særlige opmærksomhedspunkter

De sikrede afdelinger

Kapaciteten på de sikrede afdelinger ser endnu ud til at være under pres. Tre ud af de otte almindeligt sikrede afdelinger har en belægning på over 100 %, mens de resterende sikrede afdelinger har en belægning over 90 %. Belægningen på de enkelte sikrede afdelinger kan variere kraftigt hen over året, og derfor kan den årlige belægningsprocent ikke alene anvendes til at konkludere, om der er kapacitetsudfordringer. Danske Regioner har udarbejdet en analyse af kapaciteten på de sikrede institutioner, og på baggrund af en henvendelse fra Danske Regioner til de administrative styregrupper vedrørende presset på de sikrede

institutioner i december 2021, gav de fem administrative styregrupper tilsagn til, at regionerne indledte arbejdet med at åbne fem ekstra pladser på Sjælland samt at to flekspladser i Nordjylland og en fleksplads på Fyn blev permanentgjort. Samtidig opretholdes tre flekspladser i Østdanmark. Flekspladser aktiveres kun, hvis der ikke er øvrige ledige pladser, og kun til retslige anbringelser. Der er et ønske om, at etableringen af pladserne evalueres igen om et til to år. Herudover drøfter Koordinationsforum yderligere initiativer på området.

De lands- og landsdelsdækkende tilbud

Foruden de tre tilbud som KL's Koordinationsforum følger, så peger rapporten denne gang ikke på yderligere tilbud, hvor belægningsprocenten kan indikere, at bæredygtigheden kan være udfordret. Generelt har belægningen på de lands- og landsdelsdækkende tilbud været stabil i 2021.

6. Koordinering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Den indbyrdes koordinering mellem kommunerne af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger sikres løbende. Til dette formål er nedsat et koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem Kommunekontakttråd (KKR).

For at tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud og sikrede afdelinger, der skal danne grundlag for koordineringen af disse tilbud på tværs af de fem regioner, har de administrative styregrupper i hvert af de fem KKR'er ansvar for følgende:

- At følge udviklingen for de tilbud, der er beliggende i egen region og bringe opmærksomhedspunkter op i Koordinationsforum. Opmærksomhedspunkter kan være: Ændringer i efterspørgsel, lav belægningsprocent, ændringer i målgruppens størrelse, behov e.l.
- At bringe det op i Koordinationsforum såfremt der er udsigt til væsentlige ændringer i kapacitet og/eller behov
- At tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud og de sikrede afdelinger beliggende i egen region, der skal danne grundlag for koordineringen af disse tilbud på tværs af de fem regioner.

Nærværende rapport udarbejdes en gang årligt for sikre et overblik over kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger på tværs af landet. Rapportens vigtigste formål er at henlede opmærksomheden på tilbud eller konkrete ydelser, der på grund af vigende belægning, målgruppeændringer eller lignende kræver særlig opmærksomhed i KL's Koordinationsforum.

6.1 Beskrivelse af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

De lands- og landsdelsdækkende tilbud³ er højt specialiserede undervisningstilbud med få borgere i målgruppen, jf. Folkeskolelovens § 20, stk. 3. Finansieringen dækkes af en takst for brug af undervisningstilbuddet, der reduceres med en objektiv finansiering, som afholdes af de kommuner, der har mulighed for at benytte det pågældende undervisningstilbud. De landsdækkende tilbud har en objektiv finansiering, som omfatter alle landets kommuner, hvorimod de landsdelsdækkende tilbud dækker kommunerne i en eller flere landsdele jf. bilag 1.

De sikrede afdelinger⁴ er målrettet børn og unge med dom eller som er kriminalitetstruede, og har ligeledes en objektiv finansieringsandel. På grund af tilbuddenes specialiseringsniveau, snævre målgruppe og den objektive finansiering er der behov for at sikre landsdækkende koordination af de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede afdelinger. Der henvises til bilag 1 for en oversigt over målgrupper og paragraffer for de enkelte tilbud.

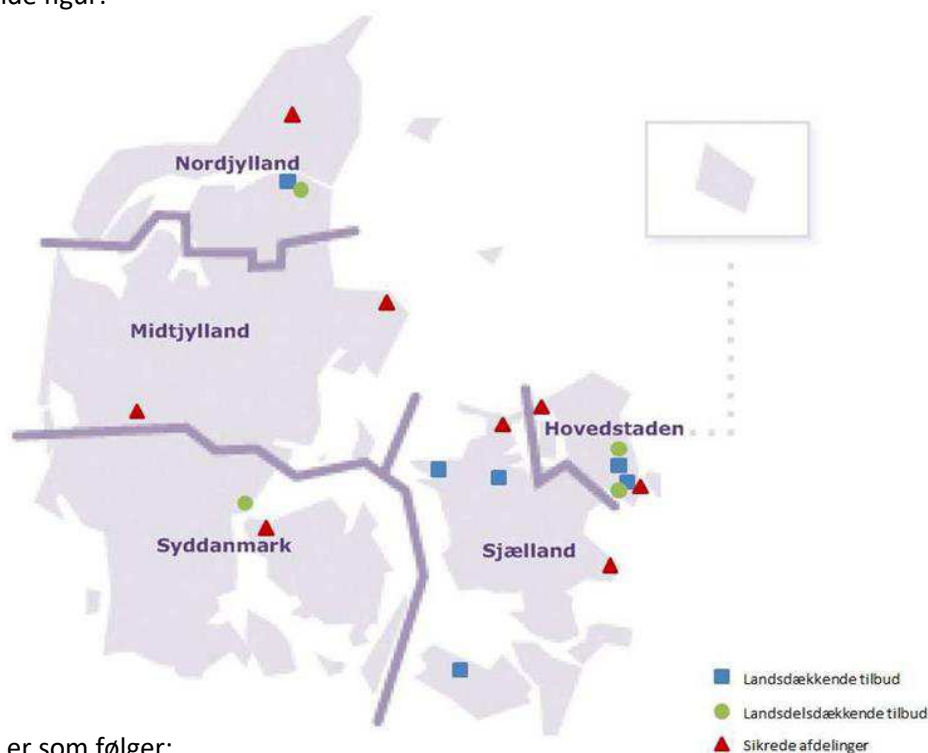
I rapporten henvises der også til tre *øvrige* tilbud, hvor der er en objektiv finansiering, der gælder for alle landets kommuner. Det er Institut for Blinde og Svagtseende, som tilbyder landsdækkende undervisningstilbud til voksne med et synshandicap. Endvidere gives der objektiv finansiering til driften af Døvekonsulentordningen, som drives af Center for Døve (selvejende institution). Døvekonsulentordningen er et specialiseret rådgivningstilbud til voksne, der er døve eller har et betydeligt høretab. Slutteligt er der landsdækkende objektiv finansiering i forhold til driften af den sikrede boform Kofoedsminde, som er landets eneste sikrede afdeling til domsfældte udviklingshæmmede borgere med en type 1 dom.

---

³ Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v.

⁴ Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner

De lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger er beliggende på tværs og landet, hvilket ses af nedenstående figur:

Tilbuddene er som følger:

Landsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- Undervisning og Behandling - CDH – børn og unge med døvblindhed (*Region Nordjylland*)
- Børneskolen på Kolonien Filadelfia – børn og unge indlagt på Epilepsihospitalet (*Region Sjælland*)
- Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs – børn og unge med synshandicap (*Region Sjælland*).

Landsdelsdækkende undervisningstilbud til børn og unge efter Folkeskolelovens § 20, stk. 3:

- Undervisning og Behandling - CDH – børn og unge med høretab (*Region Nordjylland*)
- Center for Høretab – børn og unge med høretab (*Region Syddanmark*)
- Skolen på Kastelsvej – børn og unge med høretab (*Københavns Kommune*)
- Geelsgårdskolen – børn og unge med svære fysiske handicaps og børn og unge med døvblindhed (*Region Hovedstaden*).

Øvrige landsdækkende tilbud:

- IBOS – voksne med synshandicap (*Københavns Kommune*)
- CFD – Døvekonsulentordningen (*Selvejende tilbud*)

- Kofoedsminde – sikret boform til voksne med udviklingshæmning (*Region Sjælland*).

De sikrede afdelinger er placeret i følgende tilbud:

- Kompasset (*Region Nordjylland*)
- Koglen (*Region Midtjylland*)
- Grenen (*Region Midtjylland*)
- Egely (*Region Syddanmark*)
- Bakkegården (*Region Sjælland*)
- Stevnstortet (*Region Sjælland*)
- Sølager (*Region Hovedstaden*)
- Sønderbro (*Københavns Kommune*).

7. Kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud

I dette afsnit gennemgås først kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende ydelser, som er helt eller delvist objektivt finansieret.

Udover de delvist objektive finansierede ydelser har samtlige tilbud også ydelser, som er rent takstfinansierede. De takstfinansierede ydelser er essentielle for tilbuddene, eftersom det er de takstfinansierede ydelser, der gør, at tilbuddene får en tilstrækkelig kapacitet til at opretholde en høj faglig specialisering. Derfor retter rapporten fokus mod de takstfinansierede ydelser på tilbud med en lav belægning, da det kan være her man i første omgang kan fange fremtidige udfordringer ift. bæredygtigheden.

7.1 Delvist objektive finansierede ydelser

7.1.1 Landsdækkende ydelser

De tre landsdækkende undervisningstilbud har alle en stigning eller den samme belægning i 2021 som i 2020, jf. tabel 1. Af de tilbud der leverer landsdækkende ydelser følges to ud af tre af KL's Koordinationsforum, hvilket er Undervisning og Behandling – CDH samt Synscenter Refnæs. For en beskrivelse af status på initiativer vedr. udviklingen af belægningen for disse to tilbud henvises til afsnit 5 *Tilbud udpeget til at blive fulgt af Koordinationsforum*.

Tabel 1: Udvikling i kapacitet og belægning for de landsdækkende undervisningstilbud, jf. FSL § 20 stk. 3

Landsdækkende undervisningstilbud	2018	2019	2020	2021	2022
Børneskolen Filadelfia (Region Sjælland)					
Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Pladsforbrug	10,9	11,3	9,1	9,1	
Belægningsprocent	99%	103%	83%	83%	
Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland)					
Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Pladsforbrug	5,0	5,6	4,4	6,3	
Belægningsprocent	83%	93%	73%	105%	
Refnæsskolen/Synscenter Refnæs (Region Sjælland)					
Pladstal	20,0	18,0	16,0	13,0	12,0
Pladsforbrug	13,8	14,5	12,3	12,6	
Belægningsprocent	69%	81%	77%	97%	

Børneskolen Filadelfia: Som det fremgår i tabel 1, så er belægningsprocenten for Børneskolen Filadelfia's landsdækkende ydelse 83 % i 2021, som den også var i 2020. I 2020 skete et fald på to børn og unge på tilbuddet. Faldet i 2020 skyldtes Covid-19, og der er ikke på nuværende tidspunkt grund til at være bekymret for dette udsving.

Undervisning og Behandling – CDH: Den landsdækkende ydelse på Undervisning og Behandling – CDH – vedrører børn og unge med døvblindhed. Belægningen steg fra 73 % i 2020 til 105 % i 2021.

I 2022 er der samlet set udsigt til en stigning i belægningen, hvorefter der forventes en belægning af otte pladser fra august 2022. Undervisning og Behandling – CDH har fortsat opmærksomhed på efterspørgslen på området grundet tilbuddets beskedne størrelse.

Områdets lille målgruppe medfører, at undervisningstilbuddet er sårbart både fagligt og økonomisk. Der er fortsat fokus på udviklingsinitiativer og informationer til interessenter om undervisningstilbuddet med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed i de kommende år.

Synscenter Refnæs: Der ses en stigning i belægningen på Synscenter Refnæs fra en belægning på 77 % i 2020 til 97 % i 2021. Normeringen på Synscenter Refnæs justeres løbende, så den matcher belægningen. Grundet den faldende normering er det fortsat relevant, at tilbuddet følges af KL's koordinationsforum.

7.1.2 Landsdelsdækkende undervisningsydelser

Der er et enkelt af de fire landsdelsdækkende tilbud, der oplever udfordringer i forhold til belægningen, og det er Undervisning og Behandling – CDH (børn og unge med høretab), (Region Nordjylland).

Derudover har Center for Høretab (Region Syddanmark) oplevet en faldende efterspørgsel, men har justeret pladstallet for 2022 fra 39 til 35 pladser, mens økonomien også er tilpasset belægningen. Center for Høretab er dog yderligere udfordret i forhold til deres takstfinansierede ydelser, hvilket på sigt vurderes at kunne få betydning for undervisningstilbuddet til de unge, jf. afsnit 3.2. Center for Høretab har justeret pladstallet på elevhjemmet fra 21 pladser i 2020 til seks pladser i 2022. På undervisningstilbuddet til unge over 18 år har belægningen ligget på fem til seks elever siden 2017.

Det vurderes, at der overordnet er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning på henholdsvis Geelsgårdsskolen (Region Hovedstaden) og Skolen på Kastelvej (Københavns Kommune).

Den samlede udvikling i kapacitet og belægning på de landsdelsdækkende undervisningstilbud illustreres i tabel 3.

Tabel 2: Udvikling i kapacitet og belægning for de landsdelsdækkende undervisningstilbud , jf. FSL § 20 stk. 3

Landsdelsdækkende undervisningstilbud	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland), Børn og unge med høretab</i>					
Pladstal	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Pladsforbrug	9,4	6,0	5,0	4,2	
Belægningsprocent	104%	67%	56%	47%	
<i>Center for Høretab (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	39,0	39,0	39,0	39,0	35,0
Pladsforbrug	37,7	36,5	34,8	32,1	
Belægningsprocent	97%	94%	89%	82%	
<i>Geelsgårdsskolen (Region Hovedstaden)</i>					
Pladstal	106,0	108,0	116,0	104,0	93,0
Pladsforbrug	106,6	107,2	103,2	97,5	
Belægningsprocent	101%	99%	89%	94%	

<i>Skolen på Kastelsvej (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal	14,0	13,0	14,0	17,0	17,0
Pladsforbrug	13,2	0	14,2	16,4	
Belægningsprocent	94%	0%	101%	96%	

Undervisning og Behandling – CDH:

Undervisning og Behandling – CDH's undervisningstilbud til børn og unge med døvblindhed og høretab oplever en generel stigning i antallet af henvendelser. I 2022 forventes der en tilgang på en elev med høretab, hvorefter der forventes et pladsforbrug af 4 pladser.

Der er iværksat udviklingsinitiativer på området. Der er fortsat tale om et mindre tilbud og af hensyn til målgruppens behov er det væsentligt, at der også på længere sigt bevares en indsats for målgruppen af børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser. Det tidligere samarbejde og de iværksatte initiativer gennem Den Administrative Styregruppe i Nordjylland er fortsat i fokus.

Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at sikre den faglige og økonomiske bæredygtighed. Det tætte samarbejde mellem Region Nordjylland som driftsherre og Den Administrative Styregruppe i Nordjylland fortsættes således. Tilbuddet til målgruppen kan primært opretholdes, idet Undervisningsafdelingen også varetager indsatser for andre målgrupper inden for fagområdet.

7.1.3 Øvrige landsdækkende ydelser

Kofoedsminde har fortsat en stigende efterspørgsel af pladser, jf. tabel 2, hvorfor tilbuddet følges særligt af KL's Koordinationsforum (jf. afsnit 5).

Det vurderes, at der overordnet er en god sammenhæng mellem kapacitet og belægning i forhold til specialundervisning for voksne med synshandicap ved Institut for Blinde og Svagtsynede (IBOS)

Tabel 3: Udvikling i kapacitet og belægning for de øvrige landsdækkende tilbud

Øvrige landsdækkende tilbud	2018	2019	2020	2021	2022
<i>IBOS (Københavns Kommune), LSV § 1, stk. 1</i>					
Pladstal	6,0	9,0	10,0	10,0	10,0
Pladsforbrug	9,1	9,1	10,0	10,0	
Belægningsprocent	152%	101%	100%	100%	
<i>Kofoedsminde (Region Sjælland), SEL § 108, stk. 6</i>					
Pladstal	47,0	68,0	68,0	67,0	81,0
Pladsforbrug	65,9	69,6	73,6	78,3	
Belægningsprocent	140%	102%	108%	117%	
<i>CFD – døvekonsulentordningen (selvejende tilbud)</i>	For en beskrivelse af kapacitet og aktivitet jf. nedenfor og bilag 3				

Center for døve – døvekonsulentordningen: Døvekonsulentordningen yder helhedsorienteret socialfaglig hjælp til personer med døvthed eller betydeligt høretab. Der ydes også rådgivning til kommuner, regioner og andre, der kommer i berøring med personer, der er døve eller har et betydeligt høretab. Der er åben visitation til ordningen, og borgere, kommuner, institutioner, virksomheder m.fl. kan frit henvende sig til ordningen. Ordningen arbejder derfor ikke ud fra en pladsnormering, hvorfor pladsnormering og

belægning ikke fremgår af tabel 3. For en gennemgang af aktiviteten i døvekonsulentordningen henvises derfor til bilag 3.

Der har været en stigning i aktivitetsniveauet i 2021, efter at aktivitetsniveauet i 2020 var påvirket af Covid-19. Overordnet set er aktiviteten lettere faldende, om end der opleves flere komplekse sager og færre rådgivningssager. Der er på nuværende tidspunkt ikke grund til at være bekymret for tilbuddets fortsatte bæredygtighed, men driftsherren gør opmærksom på, at der i den nærmeste fremtid kan blive behov for et særligt fokus på døvekonsulenternes målgruppe såfremt den nuværende udvikling i målgruppen fortsætter.

7.2 Takstfinansierede ydelser

De takstfinansierede ydelser på de lands- og landsdelsdækkende tilbud har overordnet set en god belægningsprocent. Der er dog enkelte ydelser, som det er nødvendigt at henlede opmærksomheden på grundet lav belægning.

De takstfinansierede ydelser er essentielle for de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, eftersom det er disse ydelser, der sikrer, at tilbuddene har tilstrækkelig kapacitet til at opretholde en høj faglig specialisering også i forhold til de delvist objektivt finansierede undervisningsydelser. I nedenstående tabel illustreres de takstfinansierede ydelser, der har en belægning, som bør italesættes.

Som det fremgår af tabel 4 er de takstfinansierede ydelser med belægning på under 80 % fra henholdsvis Center for Høretab (Region Syddanmark), Aktivitets- og Botilbud – CDH (Region Nordjylland), Synscenter Refnæs (Region Sjælland) og Institut for blinde og svagsynede (Københavns Kommune).

Tabel 4: Tabel over takstfinansierede ydelser med lav belægning

Takstfinansierede ydelser og belægning under 80 %	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Center for Høretab (SEL § 107) (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	3,5	3,0
Pladsforbrug Samlet	0,0	0,4	3,3	2,5	
Belægningsprocent	0%	4%	33%	71%	
<i>Center for Høretab (LSV § 1, stk. 3) (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Pladsforbrug samlet	4,4	6,3	5,0	5,9	
Belægningsprocent	49%	70%	56%	66%	
<i>Aktivitets- og Botilbud – CDH (SEL § 66 nr. 6), Børn og unge med høretab (Region Nordjylland)</i>					
Pladstal	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Pladsforbrug Samlet	1,2	0,7	0,4	0,4	
Belægningsprocent	56%	32%	18%	18%	
<i>Undervisning og Behandling – CDH (SEL §§ 66 nr. 6 & 107), Døvblindhed (Region Nordjylland)</i>					
Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Pladsforbrug Samlet	5,2	4,9	4,1	4,4	
Belægningsprocent	87%	82%	68%	73%	
<i>Aktivitets- og Botilbud – CDH (SEL § 66 nr. 6 og § 107) Høretab og Døvblindhed (Region Nordjylland)</i>					

Pladstal	6	6	6	6	6
Pladsforbrug Samlet	5,2	4,9	4,1	4,4	
Belægningsprocent	87%	82%	68%	73%	
<i>Synscenter Refnæs (SEL § 36), Blinde og svagsynede (Region Sjælland)</i>					
Pladstal	4	3	2	2	1
Pladsforbrug Samlet	2,9	2,9	1,8	1	
Belægningsprocent	74%	97%	90%	50%	
<i>Institut for blinde og svagsynede – IBOS (SEL § 85, rehabilitering), Blinde og svagsynede (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal	6	3	10	10	10
Pladsforbrug Samlet	2,5	2,4	10	6	
Belægningsprocent	42%	80%	100%	60%	
<i>Institut for blinde og svagsynede – IBOS (SEL § 103), Blinde og svagsynede (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal		6	6	6	6
Pladsforbrug samlet		5,8	5,8	4	
Belægningsprocent		96%	96%	67%	

Center for Høretab (Region Syddanmark): Pladstallet er nedjusteret for hele elevhjemmet (SEL § 66,6 og § 107) fra 21 til 12 pladser i takstberegningen for 2021 og i løbet af 2021 til i alt 6 pladser for elevhjemmet. Der er budgetteret med en belægningsprocent på 90 %. Økonomien er tilpasset belægningen.

Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland): Tilbuddet følges både af KL's Koordinationsforum ift. den landsdækkende ydelse vedr. børn og unge med døvblindhed og Den Administrative Styregruppe i Nordjylland ift. den landsdelsdækkende ydelse vedr. børn og unge med høretab.

Synscenter Refnæs (Region Sjælland): Tilbuddet følges i KL's Koordinationsforum. I forhold til SEL § 36 er der en belægningsprocent på 50 %, og pladstallet bliver løbende justeret efter behovet.

Institut for blinde og svagsynede – IBOS (Københavns Kommune): Størstedelen af de andre tilbud der hører under IBOS har en belægningsprocent på mellem 80 og 100 %. I forhold til SEL § 85 er der aktuelt seks borgere tilknyttet tilbuddet, mens der forventes at komme ca. fem borgere mere i 2022. På SEL § 103 er der ledig kapacitet.

8. Kapacitet og belægning på de sikrede afdelinger

Den landsdækkende kapacitet på de sikrede afdelinger aftales i regi af Danske Regioner og er i 2021 justeret til at være 114 pladser. Danske Regioner budgetterer med et aktivitetsmål på 90 % belægning på de sikrede afdelinger. Det vurderes at være et niveau, der sikrer, at der på den ene side ikke er unødige udgifter til tomme pladser samtidig med, at ingen unge må afvises på grund af pladsmangel.

Belægning og kapacitet for de sikrede og de særligt sikrede afdelinger fremgår af tabel 5. Som det ses har alle de almindelige sikrede afdelinger et aktivitetsniveau på over 90 % belægning, mens tre ud af de otte har en belægning over 100 %. På de særligt sikrede afdelinger er der et aktivitetsniveau på henholdsvis 80 % og 88 %.

Tabel 5: Udvikling i kapacitet og belægning for de sikrede afdelinger

Sikrede afdelinger	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Egely – almindeligt sikrede (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	14,0	14,0	14,0	14,0	15,0
Pladsforbrug	11,8	12,6	15,2	14,2	
Belægningsprocent	84%	90%	109%	101%	
<i>Grenen - almindeligt sikrede (Region Midtjylland)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Pladsforbrug	9,9	9,5	10,0	9,9	
Belægningsprocent	99%	95%	100%	99%	
<i>Koglen - almindeligt sikrede (Region Midtjylland)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Pladsforbrug	9,8	9,9	10,0	9,9	
Belægningsprocent	98%	99%	100%	99%	
<i>Kompasset (Region Nordjylland)</i>					
Pladstal	8,0	8,0	8,0	8,0	10,0
Pladsforbrug	7,9	7,3	8,1	9,1	
Belægningsprocent	99%	91%	101%	114%	
<i>Bakkegården (Region Sjælland)</i>					
Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	15,0
Pladsforbrug	8,0	7,5	7,9	9,2	
Belægningsprocent	80%	75%	79%	92%	
<i>Stevnsfortet (Region Sjælland)</i>					
Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Pladsforbrug	9,0	7,4	9,2	10,7	
Belægningsprocent	82%	67%	84%	97%	
<i>Sølager (Region Hovedstaden)</i>					
Pladstal	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Pladsforbrug	14,0	12,4	15,3	15,8	
Belægningsprocent	93%	83%	102%	106%	
<i>Sønderbro (Københavns Kommune)</i>					
Pladstal	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
Pladsforbrug	15,9	16,7	17,3	17,8	
Belægningsprocent	88%	93%	96%	99%	
Særligt sikrede afdelinger					
<i>Egely – særligt sikrede (Region Syddanmark)</i>					
Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pladsforbrug	4,3	3,0	2,8	4,0	
Belægningsprocent	86%	60%	56%	80%	
<i>Grenen - særligt sikrede (Region Midtjylland)</i>					
Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Pladsforbrug	4,6	4,6	4,8	4,4	
Belægningsprocent	92%	92%	96%	88%	

De almindeligt sikrede afdelinger: Tre ud af de otte almindeligt sikrede afdelinger har i 2021 haft en belægningsprocent på over 100 %. Om dette giver udfordringer ift. at have den nødvendige ledige kapacitet er svært at vurdere med udgangspunkt i de årlige belægningsstal, da kapaciteten på de sikrede afdelinger kan variere kraftigt hen over året. Danske Regioner har i 2021 udarbejdet en analyse af kapaciteten og visitationen til de sikrede pladser for på sigt at kunne komme med konkrete løsningsforslag på de høje belægningsprocenter. Analysen indeholder bl.a. tal fra Danske Regioners årlige statistik over de sikrede institutioner, og viser bl.a. at:

- Der er flere perioder, hvor belægningen har været over de aftalte 85 %.
- Antallet af børn og unge der visiteres til socialpædagogisk behandling er steget markant over de sidste 10 år.

På baggrund af resultaterne fra analysen har KL's Koordinationsforum besluttet, at behovet for flere pladser på de sikrede institutioner fortsat følges. Problematikken drøftes i de enkelte administrative styregrupper med fokus på evt. behov for kapacitetsudvidelse, udviklingen i sociale anbringelser mv.

På anbefaling fra de fem regioner er der truffet beslutning om, at der åbnes yderligere fem pladser på Sjælland, og at to flekspladser i Nordjylland og en fleksplads på Fyn permanentgøres. Samtidig opretholdes tre flekspladser i Østdanmark.

9. Tilbud udpeget til at blive fulgt af KL's Koordinationsforum

Følgende tilbud er tidligere udpeget til at blive fulgt særligt af koordinationsforum:

- Kofoedsminde (Region Sjælland)
- Undervisning og Behandling - CDH (Region Nordjylland)
- Synscenter Refnæs (Region Sjælland)

Rapporten for 2022 giver ikke anledning til særlige opmærksomhedspunkter ift. bæredygtigheden for øvrige tilbud.

9.1 Kofoedsminde (Region Sjælland)

Kofoedsminde er det eneste landsdækkende sikrede botilbud efter Servicelovens § 108 til voksne domfældte med udviklingshæmning, der har begået alvorlig personfarlig kriminalitet. Kofoedsminde har modtagepligt og er fuldt objektivt finansieret.

Region Sjælland driver Kofoedsminde på vegne af Lolland Kommune, der ifølge lovgivningen har forsyningsforpligtelsen over for målgruppen.

KL's Koordinationsforum har siden 2019 løbende fulgt belægningen på Kofoedsminde, og trods pladsudvidelser er Kofoedsminde fortsat presset på belægningen.

Pladstallet på Kofoedsminde er øget fra 47 pladser i 2017 til 67 pladser i 2021. Kofoedsminde havde i 2021 en belægning på 106 %. Stigningen vedrører begge domstypernes 1 og 2 samt antallet af borgere i varetægtsurrogat.

Beslutninger om anbringelse på Kofoedsminde træffes af domstolene ift. de borgere som har fået en dom til anbringelse på sikret afdeling (domstype 1). For de borgere der har fået en dom til anbringelse på åben

afdeling (domstype 2) kan handlekommunen i samarbejde med Kofoedsminde beliggenhedskommune vælge at overføre borgeren til sikret regi på Kofoedsminde, såfremt borgeren ikke kan håndteres i åbent regi. Kommunerne er kontaktet med henblik på gennemgang af anbringelser efter domstype 2, men der ses pt ikke effekt heraf. Borgere der er anbragt i varetægtsurrogat afventer domshandling.

Tiltag til at minimere antallet af borgere, der visiteres til Kofoedsminde, herunder krav i vejledning om at involvere Lolland Kommune i anbringelse af domstype 2-sager, har ikke haft den ønskede effekt.

Efterspørgslen efter pladser på Kofoedsminde er samlet set så omfattende, at det ikke er muligt at håndtere belægningen på den eksisterende matrikel på Kofoedsminde i Rødbyhavn. Der er derfor ultimo september 2020 og primo 2022 oprettet to satellitafdelinger beliggende på den sikrede børne- og ungeinstitution Stevnsfortet med i alt 14 sikrede pladser. Driften er adskilt fra Stevnsfortet. I 2022 er der 81 sikrede pladser til målgruppen domfældte udviklingshæmmede.

Social- og Indenrigsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe omkring Kofoedsminde, der skal undersøge og komme med mulige løsningsmodeller. Hensigten er at lave et beslutningsgrundlag for Folketinget. Der er afholdt møder mellem ministeriet, kommunerne og Socialstyrelsen med henblik på Den centrale Udmelding om Udviklingshæmmede med dom fra 2019. Social- og Indenrigsministeren har desuden igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde.

9.2 Undervisning og Behandling – CDH (Region Nordjylland)

Undervisning og Behandling – CDH leverer en landsdækkende undervisningsydelse for målgruppen af børn og unge med døvblindhed, der er omfattet af den nationale koordinationsstruktur.

For andet år i træk oplever CDH – i stedet for en nedgang – en stigning i efterspørgslen på pladser. Med dette forventes der en efterspørgsel på otte pladser i 2022. Den stigende efterspørgsel ses bl.a. som et resultat af en vedvarende strategisk indsats for området. Indsatsen har været tilrettelagt i samarbejde med DAS og KL's Koordinationsforum. Der er fortsat behov for fokus på området med henblik på at bevare den faglige og økonomiske bæredygtighed.

På baggrund af de udviklingsinitiativer, der er iværksat, forventer undervisningstilbuddet at kunne fastholde den nuværende efterspørgsel i de kommende år. Dertil vil CDH løbende igangsætte nye udviklingsinitiativer med henblik på fastholdelse af den nuværende efterspørgsel.

9.3 Synscenter Refsnæs (Region Sjælland)

Synscenter Refsnæs er et landsdækkende specialtilbud til blinde og svagtseende børn og unge.

Synscenter Refsnæs består af:

- Landsdækkende specialundervisning (delvis objektiv finansieret og delvis takstfinansieret)
- Specialrådgivning fx udredning, rådgivning og kurser (finansieret via KaS kontrakt)
- Botilbud/aflastning for børn og unge samt voksne med synshandicap og ofte multiple funktionsnedsættelser (takstfinansieret)

Region Sjælland har i en lang årrække tilpasset kapaciteten på bo- og skoleområdet på Synscenter Refsnæs, som følge af stigende belægning. I 2021 er fundet et stabilt niveau, så der er i 2022 budgetteret

med et uændret aktivitetsniveau. På botilbudsområdet er driften stabiliseret gennem etablering af § 108-pladser, der er ramme om tilbud til unge, der har et synshandicap som del af en multipel funktionsnedsættelse. Synscenter Refsnæs' målgruppe indgår som en af de pilotmålgrupper, der indgår i ministeriets arbejde med evalueringen af det specialiserede socialområde. i KL's Koordinationsforum godkendte den 29. april 2021 at afvente evalueringen af det specialiserede socialområde.

10.BILAG

Bilag 1: Oversigt over målgrupper og paragraffer på tilbuddene

I nedenstående tabeller fremgår oversigter over de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, herunder tilbuddenes målgrupper og paragraffer. For de landsdelsdækkende tilbud fremgår endvidere, hvilke kommuner der er en del af aftalen.

Tablet 1: Oversigt over landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf
Region Nordjylland	Undervisning og Behandling – CDH	Døvblindhed	FSL § 20 stk. 3
Region Nordjylland	Undervisning og Behandling – CDH	Døvblindhed	LSV § 1 stk. 2
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 104
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 107
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 108
Region Nordjylland	Aktivitets- og Botilbud – CDH	Døvblindhed	SEL § 66 nr. 6
Region Sjælland	Børneskolen Filadelfia	Børn indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling	FSL § 20 stk. 3
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	FSL § 20 stk. 3
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	LSV § 1 stk. 2
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL § 36
Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL § 66 nr. 6 / § 107

Tabel 2: Oversigt over øvrige landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf
Selvejende institution	Center for Døve (CFD)	Døve og Høretab	SEL § 12
Selvejende institution	Center for Døve (CFD)	Døve og Høretab	SEL § 13
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Erhvervsuddannelser
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Rehabilitering, § 85
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 103
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 104
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 107
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 108
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	STU
Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	LSV
Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 103
Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 108 stk. 6

Tabel 3: Oversigt over de sikrede afdelinger omfattet af en objektiv finansieringsandel

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf
Region Syddanmark	Egely - alm. Sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66 stk. 1, nr. 7
Region Syddanmark	Egely - særligt sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66, stk. 1 nr. 7
Region Midtjylland	Grenen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66 nr. 6
Region Midtjylland	Grenen - særligt Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66 nr. 6
Region Midtjylland	Koglen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge	SEL § 66 nr. 6
Region Nordjylland	Kompasset	Sikrede pladser	SEL § 66 nr. 6
Region Sjælland	Bakkegården	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66 nr. 6
Region Sjælland	Stevnsfortet	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66 nr. 6
Region Hovedstaden	Sølager	Sikrede pladser	SEL § 66 nr. 6

Københavns Kommune	Sønderbro	Sikrede pladser	SEL § 66 nr. 6
--------------------	-----------	-----------------	----------------

Tabel 4: Oversigt over landsdelsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Kommuner dækket af aftalen
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	FSL § 20 stk. 3	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	LSV § 1 stk. 3	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	SEL § 107	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Syddanmark	Center for Høretab	Høretab	SEL § 66 nr. 6	Kommunerne i Region Syddanmark og i Region Midtjylland med undtagelse af Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner.
Region Nordjylland	Center for Døvblindhed og Høretab	Høretab	FSL § 20 stk. 3	Kommunerne i Region Nordjylland plus Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner
Region Nordjylland	Center for Døvblindhed og Høretab	Høretab	LSV § 1 stk. 2	Kommunerne i Region Nordjylland plus Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner
Region Nordjylland	Center for Døvblindhed og Høretab	Høretab	SEL § 66 nr. 6	Kommunerne i Region Nordjylland plus Favrskov, Norddjurs, Randers, Skive, Syddjurs og Viborg kommuner
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Døvblinde børn og unge	FSL § 20 stk. 3	Albertslund, Ishøj, Herlev, Høje-Taastrup, Københavns, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal, Rødovre og Tårnby Kommune.
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Børn og unge med svære fysiske handicaps	FSL § 20 stk. 3	Samtlige kommuner i Region Hovedstaden og Region Sjælland.
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 104	Takstfinansieret

Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 36	Takstfinansieret
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	SEL § 66 nr. 6 inkl. afl	Takstfinansieret
Region Hovedstaden	Geelsgårdskolen	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde	STU	Takstfinansieret
Københavns Kommune	Skolen på Kastelvej	Nedsat fysisk funktionsevne	FSL § 20 stk. 3	Kommunerne i Region Hovedstaden og i Region Sjælland.

Bilag 2: Oversigt over kapacitet og belægning

Tabel 1: Oversigt over landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Type	Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Tekst	2018	2019	2020	2021	2022
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Undervisning og Behandling - CDH	Døvblindhed	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
					Pladsforbrug Samlet	5,0	5,6	4,4	6,3	
					Belægningsprocent	83%	93%	73%	105%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Børneskolen Filadelfia	Børn indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
					Pladsforbrug Samlet	10,9	11,3	9,1	9,1	
					Belægningsprocent	99%	103%	83%	83%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	Blinde og svagsynede	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	20,0	18,0	16,0	13,0	12,0
					Pladsforbrug Samlet	13,8	14,5	12,3	12,6	
					Belægningsprocent	69%	81%	77%	97%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Døvblindhed	SEL § 104	Pladstal	48,0	48,0	48,0	48,0	48,0
					Pladsforbrug Samlet	44,7	44,2	43,8	45,0	
					Belægningsprocent	93%	92%	91%	94%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Døvblindhed	SEL §§ 107, 108 og 66	Pladstal	11,0	13,0	11,0	11,0	11,0
					Pladsforbrug Samlet	10,5	11,0	8,3	11,3	
					Belægningsprocent	95%	95%	75%	103%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Døvblindhed	SEL § 108	Pladstal	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
					Pladsforbrug Samlet	39,4	39,4	41,3	39,6	
					Belægningsprocent	104%	104%	109%	104%	
Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Aktivitets og Botilbud - CDH	Høretab og døvblindhed	SEL §§ 66 nr. 6 og 107	Pladstal	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
					Pladsforbrug Samlet	5,2	4,9	4,1	4,4	
					Belægningsprocent	87%	82%	68%	73%	

Landsdækkende tilbud	Region Nordjylland	Undervisning og Behandling - CDH	Døvblindhed	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	36,0	36,0	36,0	36,0	36,0
					Pladsforbrug Samlet	43,2	43,2	41,5	39,6	
					Belægningsprocent	120%	120%	115%	110%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscen ter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL § 36	Pladstal	4,0	3,0	2,0	2,0	1,0
					Pladsforbrug Samlet	2,9	2,9	1,8	1,0	
					Belægningsprocent	74%	97%	90%	50%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscen ter Refsnæs	Blinde og svagsynede	SEL §§ 66 nr. 6, 107 og 108	Pladstal	36,0	33,0	28,0	26,0	31,0
					Pladsforbrug Samlet	25,1	24,4	25,7	28,4	
					Belægningsprocent	70%	74%	92%	109%	
Landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Refsnæsskolen/Synscen ter Refsnæs	Blinde og svagsynede	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	11,0	10,0	10,0	9,0	12,0
					Pladsforbrug Samlet	8,4	8,5	7,9	9,3	
					Belægningsprocent	76%	85%	79%	103%	

Tabel 2: Oversigt over øvrige landsdækkende tilbud fordelt på paragraffer og målgrupper

Type	Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Tekst	2018	2019	2020	2021	2022
Øvrige landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 103	Pladstal	45	45	52	52	52,0
					Pladsforbrug Samlet	61,2	59,8	59,2	59,5	
					Belægningsprocent	136%	133%	114%	114%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Region Sjælland	Kofoedsminde	Domsfældte udviklingshæmmede	SEL § 108 stk. 6	Pladstal	47,0	68,0	68,0	67,0	81,0
					Pladsforbrug Samlet	65,9	69,6	73,6	78,3	
					Belægningsprocent	140%	102%	108%	117%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	LSV § 1 stk. 1	Pladstal	6,0	9,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	9,1	9,1	10,0	10,0	
					Belægningsprocent	152%	101%	100%	100%	

Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Erhvervsuddannelser	Pladstal	30,0	4,0	2,0	2,0	2,0
					Pladsforbrug Samlet	16,3	2,0	2,0	2,0	
					Belægningsprocent	54%	50%	100%	100%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	Rehabilitering, § 85	Pladstal	6,0	3,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	2,5	2,4	10,0	6,0	
					Belægningsprocent	42%	80%	100%	60%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 103	Pladstal		6,0	6,0	6,0	6,0
					Pladsforbrug Samlet		5,8	5,8	4,0	
					Belægningsprocent	0%	96%	96%	67%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 104	Pladstal	17,0	17,0	36,0	36,0	32,0
					Pladsforbrug Samlet	19,0	20,8	36,0	29,0	
					Belægningsprocent	112%	122%	100%	81%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 107	Pladstal	17,0	13,0	14,0	14,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	14,8	13,9	14,0	14,0	
					Belægningsprocent	87%	107%	100%	100%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	SEL § 108	Pladstal	9,0	13,0	16,0	18,0	20,0
					Pladsforbrug Samlet	10,9	12,6	16,0	18,0	
					Belægningsprocent	121%	97%	100%	100%	
Øvrige landsdækkende tilbud	Københavns Kommune	Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS)	Blinde og svagsynede	STU	Pladstal	6,0	6,0	7,0	8,0	8,0
					Pladsforbrug Samlet	7,8	6,5	7,0	8,0	
					Belægningsprocent	130%	108%	100%	100%	

Tabel 3: Oversigt over de sikrede afdelinger omfattet af en objektiv finansieringsandel

Type	Driftsherre	Tilbud	Målgruppe	Paragraf	Tekst	2018	2019	2020	2021	2022
Sikrede afdelinger	Region Syddanmark	Egely - alm. Sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	14,0	14,0	14,0	14,0	15,0
					Pladsforbrug Samlet	12,6	12,9	15,2	14,2	
					Belægningsprocent	90%	92%	109%	101%	
Sikrede afdelinger	Region Syddanmark	Egely - særligt sikrede	Social truede børn og unge	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
					Pladsforbrug Samlet	5,3	3,3	2,8	4,0	
					Belægningsprocent	106%	66%	56%	80%	
Sikrede afdelinger	Region Midtjylland	Grenen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	9,9	9,5	10,0	9,9	
					Belægningsprocent	99%	95%	100%	99%	
Sikrede afdelinger	Region Midtjylland	Grenen - særligt Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge med psykiske lidelser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
					Pladsforbrug Samlet	4,6	4,6	4,8	4,4	
					Belægningsprocent	92%	92%	96%	88%	
Sikrede afdelinger	Region Midtjylland	Koglen - alm. Sikrede	Kriminelle og kriminalitetstruede unge	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	9,8	9,9	10,0	9,9	
					Belægningsprocent	98%	99%	100%	99%	
Sikrede afdelinger	Region Nordjylland	Kompasset (Den Sikrede Institution Kompasset)	Sikrede pladser	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	8,0	8,0	8,0	8,0	10,0
					Pladsforbrug Samlet	7,9	7,3	8,1	9,1	
					Belægningsprocent	99%	91%	101%	114%	
Sikrede afdelinger	Region Sjælland	Bakkegården	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	10,0	10,0	10,0	10,0	15,0
					Pladsforbrug Samlet	8,0	7,5	7,9	9,2	
					Belægningsprocent	80%	75%	79%	92%	
Sikrede afdelinger	Region Sjælland	Stevnsfortet	Kriminelle unge i alderen 12-18 år	SEL § 66, stk. 1, nr. 7	Pladstal	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
					Pladsforbrug Samlet	9,0	7,4	9,2	10,7	

					Belægningsprocent	82%	67%	84%	97%	
Sikrede afdelinger	Region Hovedstaden	Sølager	Sikrede pladser	SEL § 66 stk. 1, nr. 7	Pladstal	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
					Pladsforbrug Samlet	14,0	12,4	15,3	15,8	
					Belægningsprocent	93%	83%	102%	106%	
Sikrede afdelinger	Københavns Kommune	Sønderbro	Sikrede pladser	SEL § 66 stk. 1, nr. 7	Pladstal	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
					Pladsforbrug Samlet	15,9	16,7	17,3	17,8	
					Belægningsprocent	88%	93%	96%	99%	

Bilag 3: Forventet aktivitet i døvekonsulentordningen 2022-2024

Bilag 3. Forventet aktivitet i døvekonsulentordningen 2021-2023

Den 8. marts 2022

Forventet aktivitet i Døvekonsulentordningen 2021-2023

Døvekonsulentordningen yder helhedsorienteret socialfaglig hjælp til personer med døvhed eller betydeligt høretab. Udgiften til døvekonsulentordningen ydes i henhold til Lov om Social Service §12 og §13 samt Lov om Social Service §174 – jf. bekendtgørelse 219 af 10.02.2022 §22. Der ydes også rådgivning til kommuner, regioner og andre, der kommer i berøring med personer, der er døve eller har et betydeligt høretab. Der er åben visitation til ordningen. Borgere, kommuner, institutioner, virksomheder m.fl. kan frit henvende sig til ordningen. Ordningen arbejder derfor ikke ud fra en pladsnormering, og derfor har vi i opgørelsen taget afsæt i aktiviteten siden 2016, opdelt i hovedaktiviteter (Kontakt borger, rådgivning uden cpr, oplæg).

Der er tale om en oversigt, der skjuler en betydelig kompleksitet. Fx angiver kategorien "kontakt borger" antallet af borgere, der har modtaget rådgivning. Denne rådgivning kan være enkeltstående, men ofte vil der tale om længerevarende forløb, hvor borger og konsulent mødes flere gange og hvor der kan være forskellige problemstillinger i spil. I 2021 registrerede vi fx at 54,9 % af borgere indgik i rådgivningsforløb, hvor de havde mere end 4 kontakter med deres konsulenter, heraf havde en andel på 26,5 % mere end 10 kontakter i løbet af året. Kategorien "rådgivning uden cpr" indeholder de henvendelser, der kommer fra borgere, offentlige myndigheder, virksomheder og institutioner, hvor der ikke indgår et cpr-nummer. Det kan være situationer, hvor henvenderen søger generel information om døvhed og betydeligt høretab eller har konkrete spørgsmål som døvekonsulenterne kan svare på. Den tredje kategori "oplæg" indeholder præsentationer, som vi afholder i forskellige sammenhænge. Det kan være på arbejdspladser, institutioner eller andre steder, hvor der ønskes mere viden om døve, døvhed, betydeligt høretab, tegnsprog og hvad man kan gøre for imødekomme denne befolkningsgruppes behov bedst muligt.

OLE WØRNER

CHEF FOR CFD
RÅDGIVNING, VIDEN &
UDVIKLING

CFD
Oklobervej 22 A
2880 Søborg

T: 44 39 11 50
M: 21 34 20 12
olw@cdf.dk
www.cfd.dk

Fremskrivning af aktivitetsniveau for CFD Døvekonsulentordningen (marts 2021)

Aktivitet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kontakt borger	1027	1011	852	1019	613	694	975	950	940
Rådgivning uden cpr	256	107	213	256	185	215	250	300	315
Oplæg	31	13	46	39	8	16	40	40	40
Samlet aktivitet	1314	1131	1111	1314	806	925	1265	1290	1295

Fremskrivningen af aktivitetsniveauet er sket med afsæt i disse tre aktivitetskategorier og på basis af tallene fra før 2020, altså fra før pandemien. Aktivitetsniveauet i både 2020 og 2021 har været atypisk grundet pandemien, hvor vi bl.a. har noteret en noget lavere aktivitet fra vores kommunale samarbejdspartnere, hvilket har påvirket aktiviteten i døvekonsulentordningen.

Det forventes, at der i perioden vil ske mindre ændringer i målgruppens sammensætning. Tilbuddet om Cochlear Implantat (CI) bruges fortsat i udstrakt grad i borgergruppen, hvilket medfører at sammensætningen af målgruppen ændres. Der kommer flere borgere med betydelige høretab. Det er borgere, der har et høretab, hvor det griber signifikant ind i deres hverdag, og vanskeliggør deres interaktion med det omgivende samfund, og hvor der er behov for specialiseret helhedsorienteret socialfaglig bistand for at forhindre marginalisering på arbejdsmarkedet, frafald fra uddannelse, ringe livskvalitet mv.

Døvekonsulentordningen oplever endvidere, at henvendelserne får mere kompleks karakter. Det betyder at der typisk ydes længerevarende rådgivningsforløb med inddragelse af flere aktører. Disse forløb er ofte typisk mere ressourcetunge. Det vurderes at dette skyldes en øget polarisering i målgruppen, hvor de mest sårbare borgere er marginaliseret på en lang række områder, og derfor har omfattende støtte til udredning og håndtering af dette.

Der forventes at vejledningsbehovet ift. antal af klassisk døve personer vil mindske svagt. Der bliver færre borgere med døvhed, mens antallet af borgere med betydelige høretab øges, samtidigt med at de enkelte sager gennemgående er mere komplekse og ressourcetunge – og derfor også medfører flere kontakter. Rådgivning uden cpr forventes at vokse. Det skyldes en ny dokumentationspraksis, hvor flere henvendelser registreres.

Ramme

- Rådgivningen ydes over hele landet. CFD har kontorer i Aalborg, Aarhus, Fredericia, Odense og Valby, hvor der tilbydes rådgivning. Konsulenterne tilbyder også rådgivning hos borgeren eller øvrige rekvirenter.
- Rådgivningen kan ske online, telefonisk eller fysisk.
- Døvekonsulentordningen yder helhedsorienteret socialfaglig hjælp til personer med døvhed eller betydeligt høretab. Udgiften til døvekonsulentordningen ydes i henhold til Lov om Social Service §12 og §13 samt Lov om Social Service §174 – jf. bekendtgørelse nr. 219 af 10.02.2022 § 22

Om døvekonsulenterne

- Døvekonsulenterne er socialrådgivere eller har en pædagogisk uddannelse. De har en bred faglig viden på social- og arbejdsmarkedsområdet samt specialviden om de særlige vilkår, der gør sig gældende for personer, som er døve eller har et betydeligt høretab.
- Døvekonsulenterne har indgående kendskab til de kommunikationsformer, som benyttes af personer, der er døve eller har et betydeligt høretab. De kan kommunikere direkte med borgerne på tegnsprog eller dansk med støttetegn. Døvekonsulenterne har endvidere indsigt i døve kultur og døves begrebsverden, hvilket giver mulighed for at arbejde med respekt og indblik i gruppens særlige vilkår.
- Rådgivningen bliver dokumenteret. Vi arbejder med aktiv målsætning af borgernes progression og fremskridt. Disse bliver dokumenteret og medvirker til at kvalificere vores arbejde med den enkelte borger.